

ครุฑมีปัญญา

ทุเรียนคุณภาพ

จังหวัดชายแดนภาคใต้

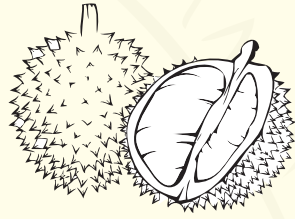
มูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ
และ สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ

ครุภูมิปัญญา

ทุเรียนคุณภาพ

จังหวัดชายแดนภาคใต้

ที่ปรึกษา : นายการันย์ ศุภกิจวิเลขการ
: ศาสตราจารย์ ดร.ชาติชาย ณ เชียงใหม่

บรรณาธิการ : นางสาวหทัยรัตน์ พ่วงเซย

ผู้เรียบเรียง : นางารุวรรณ แก้วมหานิล เอ็นโรท์

พิสูจน์อักษร : นางสาวโพเราะ บุญสุข
: นายสิทธิพร สิวัจินทร์

ประสานงาน : นายอัมมาร เจ๊ะอุเซ็ง
นายมุฮัมหมัดอัมตัม ยูโซ๊ะ
นายมะนาเซ ดอเลาะ

พิมพ์ครั้งที่ 1 : เมษายน 2564

จำนวนพิมพ์ : 1000 เล่ม

จัดพิมพ์โดย : ฝ่ายจัดการความรู้
สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ
อาคารสยามทาวเวอร์ ชั้น 26 เลขที่ 989 ถนนพระราม 1 ปทุมวัน
กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ 02-6115000 โทรสาร 02-6581413
เว็บไซต์ www.pidthong.org
Facebook : มูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ

ขอบคุณ : เจ้าหน้าที่ และ อาสาสมัครโครงการทุเรียนคุณภาพฯ
: เกษตรกรในโครงการทุเรียนคุณภาพฯ ที่เป็นเจ้าของความรู้

พิมพ์ที่ : บริษัท บัญชีการพิมพ์ จำกัด
โทร. 02-9416650 - 1

ครุฑมีปัญญา

ทุเรียน
คุณภาพ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
ให้มีคุณภาพตามศาสตร์พระราชา
ในจังหวัดชายแดนใต้

เกริ่นนำ

โครงการทุเรียนคุณภาพ หรือชื่อเต็มว่า **โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพตามศาสตร์พระราชา ในจังหวัดชายแดนใต้** เริ่มดำเนินการในจังหวัดยะลาเป็นแห่งแรกเมื่อปี 2561 มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 18 ราย ต้นทุเรียน 335 ต้น จากความสำเร็จในระยะแรก จึงได้ขยายพื้นที่ครอบคลุม 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส ตั้งแต่ปี 2562 จนถึงปัจจุบันในปี 2564 มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 564 ราย รวมต้นทุเรียน 25,406 ต้น

ควมามีคุณภาพของทุเรียน
ที่โครงการฯ พยายามสร้างให้เป็น
มาตรฐานนั้น เกษตรกรจะต้องดูแลต้น
ทุเรียนตามขั้นตอนและวิธีการในคู่มือ
ทุเรียนคุณภาพของโครงการฯ เช่น การ
ตัดแต่งกิ่ง การใส่ปุ๋ย การผสมเกสร การ
แต่งดอก การฉีดพ่นสารป้องกันแมลง
การตัดแต่งผล การกำจัดวัชพืช การให้น้ำ
และการโยงกิ่ง ซึ่งต้องทำตลอดระยะเวลา
การเติบโตของทุเรียน เพื่อให้ได้ทุเรียน
คุณภาพตามความต้องการของตลาด
คือผลผลิตเกรด AB 80 เปอร์เซนต์ และ
ไม่มีหนอน ซึ่งต้องอาศัยการทำเกษตร
ที่ประณีต โดยจุดมุ่งหมายปลายทางคือ
การทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น นำไป
สู่การสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน
ในสามจังหวัดชายแดนใต้

เกษตรกรที่คัดเลือกมานำเสนอในเอกสารเล่มนี้ ได้เข้าร่วมโครงการ
ทุเรียนคุณภาพเมื่อปี 2561 และ 2562 โดยลักษณะที่มีเหมือนกันทุกคนคือ
การเปิดใจยอมรับความรู้จากภายนอก แม้ว่าบางคนจะมีความรู้และประสบการณ์
ในการปลูกต้นทุเรียนมาหลายปีแล้วก็ตาม แต่ก็มองว่าการเข้าร่วมโครงการฯ
จะทำให้เขาได้รับประโยชน์มากกว่าเสีย ซึ่งผลที่เกิดขึ้น นอกจากรายได้จากการ
ขายทุเรียนที่สูงขึ้นแล้ว ยังทำให้พวกเขาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดูแลต้น
ทุเรียนให้ใส่ใจในรายละเอียดทุกขั้นตอน หรือมีความประณีตมากยิ่งขึ้น มีการ

4 ครัวภูมิปัญญาทุเรียนคุณภาพ

ใช้เวลาในสวนทุเรียนมากขึ้นกว่าเดิม ที่สำคัญคือการเปลี่ยนเป็นคนที่อยากถ่ายถอดความรู้ให้แก่คนอื่น เพราะได้ทำแล้วเห็นประโยชน์ ซึ่งถือว่าเป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

เรื่องราวที่เกษตรกรทั้ง 12 คน ที่ถ่ายถอดผ่านเอกสาร “**ครุภูมิปัญญาทุเรียนคุณภาพ**” เป็นเพียงตัวอย่างความสำเร็จเล็กๆ ที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับเกษตรกรรายอื่นได้ คณะผู้จัดทำจึงนำมาเผยแพร่ และหวังว่าจะนำไปสู่การสร้างเกษตรกรที่ผลิตทุเรียนคุณภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น

ฝ่ายจัดการความรู้

สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ

สารบัญ

- 02 **เกริ่นนำ**
- 08 **นายเอกพล เพชรพวง**
กูเรียนมินล้าน
- 16 **นายสุไลมาน อาลี**
เกษตรกรอายุน้อยตามรอยพ่อ
- 22 **นายฮาซัน มาแจ**
อนาคตใหม่กับกูเรียน
- 28 **นายสุชิน ห่องสุวรรณ**
จากพ่อค้าขายของเล่น สู่เกษตรกรผลิตกูเรียนมือหนึ่ง
- 34 **นายยูโซะ ดอเลาะบองอ**
สวนกูเรียน สวนแห่งความสุขของยูโซะ
- 40 **นายสวัสดิ์ ยอดสุข**
จะไปให้ถึงฝัน
- 46 **นายอิสมาแอล หะยีโอะ**
จากคนขายต้นพันธุ์สู่ผู้ผลิตกูเรียนคุณภาพ
- 52 **นายแวอมา ดาเล็ง**
คลื่นลูกใหม่ของกูเรียนธารโต
- 58 **นายสุริยันต์ จันทรณวี**
ความรู้ที่ได้ มีค่ามากกว่าราคากูเรียนที่เพิ่มขึ้น
- 64 **นายฮามะ ทรอแซ**
การผลิตกูเรียนคุณภาพเปรียบได้กับการเลี้ยงดูลูก
- 70 **นายสัมฤทธิ์ พิสมุณี**
คนตัดกูเรียน ผู้คนผลิตกูเรียนคุณภาพ
- 76 **อนุสรณ์ ดาชะกา**
ฝันของผู้ นำในเรื่อกูเรียน

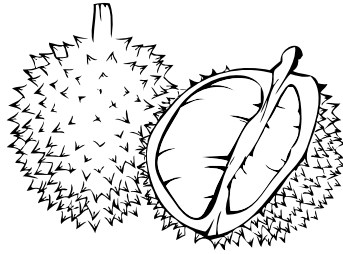
นายเอกพล เพชรพวง

ทุเรียนมินล้าน

8 ครูภูมิปัญญาทุเรียนคุณภาพ

“เคยตั้งใจเมื่อถึงอายุ 45-50 ปี
ตัวเองต้องสบายและมีเงินมากพอ แต่ความฝันมาเร็วกว่าที่คิด
ผมว่ามันเป็นเพราะความตั้งใจจริงของผมนะ”

เมื่อครูสอนว่ายน้ำกลับบ้าน

เอกพล หรือ คู้ย เรียนจบพลศึกษาจากจังหวัดยะลา หลังเรียนจบเดินทางไปทำงานเป็นครูสอนว่ายน้ำที่จังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ทำให้เขาต้องห่างครอบครัวและบ้านเกิด แต่ประสบการณ์ในครั้งนั้น ก็ทำให้เขาได้ค้นหาสิ่งที่ต้องการอันแท้จริงของชีวิตและมีโอกาสเปิดโลกทัศน์ที่กว้างไกลขึ้น

หลังทำงานได้ระยะหนึ่ง ก็ตัดสินใจย้ายกลับภูมิลำเนาเพื่อช่วยพ่อที่มีอายุมากขึ้นดูแลสวน โดยย้ายไปเป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกลางอยู่ 2 ปีก่อนจะผันไปเป็นครูสอนว่ายน้ำให้โรงเรียนอนุบาลอีก 4 ปี และใช้เวลาที่เหลือจากการทำงานเข้าสวนช่วยเหลือและเรียนรู้งานของพ่อ ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมด 30 ไร่ เป็นสวนยางและสวนผลไม้ผสมผสานกัน ซึ่งต่อมาพ่อแบ่งที่ดินให้เขาจำนวน 10 ไร่ และคู้ยได้พลิกแปลงให้กลายเป็นสวนทุเรียนอย่างจริงจังตามที่คิดฝันไว้

“ตอนกลับมาอยู่บ้านใหม่ฯ ได้ยินว่าคนที่มีสวนทุเรียนแค่ 10 - 20 ต้น
ก็ทำเงินแสนได้ แต่สวนของเรามีถึง 60 ต้น ได้แค่ 70,000 บาท
ผมก็สงสัยว่าทำไมของเราทำเยอะแต่ได้น้อย
ของคนอื่นเขาไม่ก็ต้นแต่ได้เป็นแสน พอพ่อแบ่งสวนให้
ผมก็เลยพยายามทำและเรียนรู้ให้หายความสงสัย”

รู้จักกับปิดทองฯ

อัยเริ่มหันมาทำสวนทุเรียนอย่างเต็มตัว เมื่อปี 2558 ปีแรกแม้จะยังมีความรู้ไม่มากนักพอ แต่เขาก็เริ่มให้ปุ๋ย แต่งกิ่ง ตามคนอื่นแนะนำ ทุเรียนที่ได้รับตกทอดจากพ่อเป็นพันธุ์หมอนทอง อายุราว 8-15 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่กำลังให้ผลผลิตเต็มที่ เมื่อหันมาให้ปุ๋ยแต่งกิ่ง ก็สามารถเก็บเกี่ยวทุเรียนขายได้เงินเพิ่มขึ้นเป็น 130,000 บาท ซึ่งสร้างความพึงพอใจให้อัยอย่างยิ่ง

จากรายได้ที่เพิ่มขึ้นในปีแรก ทำให้อัยเริ่มเอาจริงและลองปรับเปลี่ยนวิธีการในปีที่สอง โดยมุ่งมั่นศึกษาหาความรู้ทุกทางที่เข้าถึงได้ ทั้งการเข้าร่วมฝึกอบรม การปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้จากสื่ออินเทอร์เน็ต ผลที่เกิดขึ้นทำให้ได้ผลผลิตจาก 2 ต้น เพิ่มขึ้นเป็น 8 ต้น แต่โชคร้ายที่ทุเรียนของเขามีปัญหาเรื่องหนอนเจาะเมล็ดระบาด ทำให้สูญเสียผลผลิตไปกว่า 2 ต้น เหลือที่ขายได้ 6 ต้น แต่กระนั้นก็ทำให้เขาได้เงินถึง 350,000 บาท (ราคาทุเรียน 50 บาท/กก.) ซึ่งเพิ่มขึ้นกว่าสองเท่าเมื่อเทียบกับที่ได้ในปีแรก

อัยรู้จักกับโครงการปิดทองหลังพระฯ เมื่อปี 2561 จากการชักชวนให้เข้าร่วมโครงการทุเรียนคุณภาพโดยเกษตรตำบล ซึ่งก่อนหน้านั้น อัยก็รู้จักกับเกษตรตำบลอยู่ก่อนแล้ว เพราะเคยร่วมงานกันในงานโปรโมททุเรียนของอำเภอเมื่อเดือนสิงหาคม 2561 ครั้นเกษตรตำบลมาแนะนำและชักชวนให้ร่วมงานกันอีกครั้งกับโครงการของปิดทองหลังพระฯ อัยจึงยินดีเข้าร่วมอย่างสนใจ

ต้องนำความรู้มาใช้จริงๆ

ปีแรกที่เข้าร่วมกับโครงการฯ ผู้เข้าร่วมในนามเกษตรกร แต่ต่อมาได้รับเลือกให้เป็นอาสาสมัครฯ หลังเปลี่ยนบทบาทผู้ตั้งใจว่าจะนำความรู้ต่างๆ ที่ได้รับจากการเข้าฝึกอบรมถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในพื้นที่พร้อมๆ กับการพัฒนาสวนของตัวเองไปด้วย

“ผมมีโอกาสได้เข้าฝึกอบรมมากกว่าเกษตรกรคนอื่น ถ้านำความรู้ที่ได้มาใช้แค่ในสวนของตัวเอง มันก็จะไม่ทำให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบต้องแนะนำคนอื่น ๆ ด้วยจึงจะไปด้วยกันได้รอด”

ผู้บอกว่าความรู้จากการเข้าอบรมครั้งแรกที่เขาประทับใจมากที่สุดคือเรื่องหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน

“ผมมีปมกับหนอนเจาะเมล็ดมาก ทุเรียนเสียหายไปเยอะ คุณลุงสัมพันธ์ ซึ่งเป็นวิทยากรเรื่องนี้ ได้ศึกษาเกี่ยวกับวงจรของหนอนเจาะเมล็ดมานาน ทำให้รู้ถึงพฤติกรรมของหนอนเป็นอย่างดีว่าช่วงไหนเป็นช่วงวางไข่ ช่วงไหนจะเกิดการระบาด ครั้งนั้นผมถามวิทยากรทุกแง่มุม จนไม่มีอะไรติดค้าง กลับมาที่บ้านสิ่งไหนที่นำมาทำที่สวนได้ ผมก็นำมาทำทั้งหมดเลย” ผู้เล่าให้เห็นถึงความตั้งใจของตัวเอง

หลังนำความรู้จากอบรมมาปรับใช้จนสามารถป้องกันการระบาดของหนอนเจาะเมล็ดได้ จากเดิมที่ทุเรียนเคยเสียหายถึง 2 ตัน ก็ลดลงเหลือเพียง 9 ลูกเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ผู้ยบอกว่าคุณรู้ในการดูแลทุเรียนที่ไปอบรมมานั้น ก็เชื่อว่าจะนำมาใช้ได้ทั้งหมด เพราะบริบทพื้นที่ในการปลูกทุเรียนต่างกัน

“วิทยากรที่มาอบรมทำสวนทุเรียนอยู่ภาคตะวันออก พื้นที่สวนส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ราบ แต่ของเราอยู่บนพื้นที่สูงชัน ความรู้บางอย่างของเขาจึงไม่สอดคล้องกับของเรา อย่างของเขาสามารถตัดแต่งกิ่งได้ 3 - 4 ครั้งต่อปี ขณะที่ของเราทำได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น”

ข้อสำคัญ ผู้ยบอกว่าคุณต้องนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพความเป็นจริงในพื้นที่เราเอง และต้องศึกษาทดลองเพื่อรู้จักทุเรียนของตัวเองอย่างทะลุปรุโปร่งให้ได้

“วิทยากรท่านหนึ่งบอกผมว่า ถ้าเราไม่มีความชำนาญในการอ่านทุเรียนให้ขาด จะส่งผลเสียมากกว่าผลดี เพราะฉะนั้นเราจึงกันต้นทุเรียนไว้บางส่วนเพื่อศึกษาทดลอง ติดตามผล ในสิ่งที่อยากรู้ เมื่อทดลองได้ผลแล้ว จึงจะลงมือทำเหมือนกันในแปลงใหญ่ทั้งหมด”

ปัจจุบันผู้ยจะดูแลสวนทุเรียนด้วยตัวคนเดียวเป็นหลัก อาจมีการจ้างแรงงานในการตัดแต่งกิ่ง แต่งผล และเก็บเกี่ยวผลผลิตบ้าง แต่ก็อยู่ภายใต้การควบคุมของเขาทั้งหมด ส่วนภรรยาและครอบครัวนั้น มีบทบาทเป็นกำลังหนุนในด้านกำลังใจและด้านอื่นๆ ที่เขาไม่ถนัด เช่น ภรรยาจะถนัดด้านการใช้สื่อออนไลน์ ก็จะคอยบันทึกและรายงานความก้าวหน้า หรือติดต่อกับลูกค้าที่สั่งซื้อผ่านทางออนไลน์

“สวนเราเปิดจอง เปิดขายทางออนไลน์ด้วย ก็ได้ภรรยานี้แหละเป็นคนจัดการ ส่วนผมก็แค่ทำผลผลิตให้มีคุณภาพ เพราะขายทางออนไลน์นี้ เราไม่ได้เห็นผลผลิตจริงๆ เราจึงยังต้องทำคุณภาพให้เขาเชื่อใจ เชื่อถือ ถ้าคิดจะเอาแต่เงินโดยไม่สนใจคุณภาพ สื่อออนไลน์นั้นแหละจะพาเราพัง เพราะแป็บเดียวก็จะมีการพูดกันถึงไหนต่อถึงไหน” คุณผู้ยกกล่าว

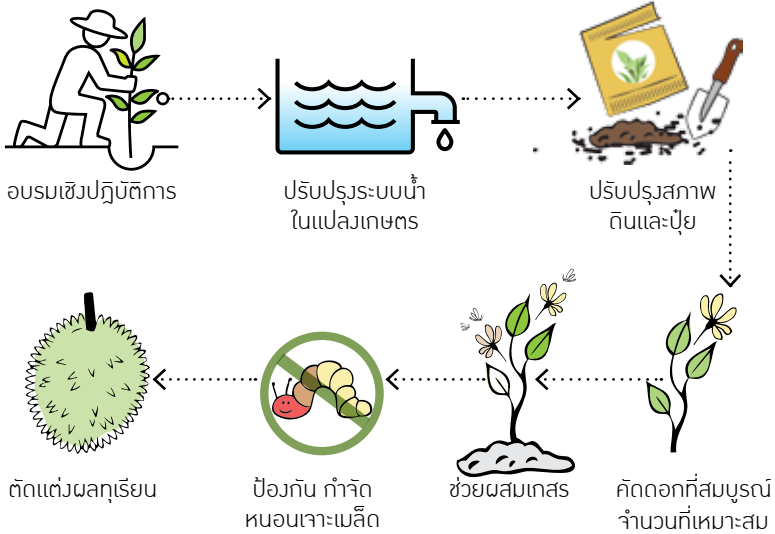
เงินล้านแรกในชีวิต

ตอนนี้ผู้ช่วยเข้าร่วมโครงการฯ ผ่านมาแล้ว 2 ปี เขามีโอกาสเข้าอบรมเรื่องต่างๆ หลายครั้ง นำความรู้มาปรับใช้ในส่วนของตัวเองมากมาย ในปี 2562 เขาสามารถเพิ่มผลผลิตจาก 8 ตันเป็น 10 ตัน มีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม 350,000 บาท เป็น 750,000 บาท โดยมีรายจ่ายค่ายา ค่าปุ๋ย ค่าจ้างแรงงาน และค่าแรงตัวเอง อยู่ที่ 160,000 บาท เท่านั้น

ขณะที่ปี 2563 ทุเรียน 60 ตันเท่าเดิม ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นถึง 12 ตัน โดยรอบนี้มีพ่อค้าเข้ามายื่นข้อเสนอโดยการเหมาจ่ายทุเรียนในราคา 900,000 บาท แต่ผู้ช่วยไม่รับข้อเสนออื่นยื่นจะขายเอง ปี 2563 ราคาทุเรียนอยู่ที่กิโลกรัมละ 90-100 บาท ทำให้ผู้ช่วยมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็น 1,100,000 บาท

“เงินล้านแรกในชีวิต” ผู้ช่วยบอก

การผลิตทุเรียนคุณภาพ ตามขั้นตอน

เพราะมีผู้หนุนเสริม

ผู้ช่วยบอกว่าสิ่งที่ทำให้เขาประสบความสำเร็จได้เช่นนี้ก็เพราะความตั้งใจ ความมานะพยายาม และใฝ่รู้มุ่งมั่นอยู่เสมอ และความสำเร็จดังกล่าวจะเกิดขึ้นไม่ได้เลยถ้าไม่มีปิดทองฯ

“ปิดทองฯ ให้โอกาสผมในการเข้าอบรมองค์ความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับทุเรียน ถ้าให้ผมไปหาความรู้เอง ผมก็ไม่รู้ว่าจะไปหาวิทยากรเก่ง ๆ มาให้ความรู้แบบนี้ จากไหน”

ผู้ช่วยบอกว่าสิ่งที่แตกต่างกันระหว่างปิดทองฯกับหน่วยงานอื่น ที่มักจะเข้ามาส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ก็คือ ปิดทองฯ สามารถทำให้เกษตรกรเข้าถึงองค์ความรู้ได้มากกว่า มีการทำงานเป็นขั้นตอน ก่อนจะมีการส่งเสริมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะมีการสอบถามความคิดเห็นของเกษตรกรก่อนทุกครั้งว่าต้องการหรือขาดความรู้ส่วนไหน จึงสามารถสนับสนุนได้ถูกจุด

การเปลี่ยนแปลงในชีวิต

ผู้เล่าว่าตัวเองคิดไม่ผิดที่ออกจากงานแล้วกลับมาอยู่บ้าน อย่างแรกคือทำให้ตัวเองได้อยู่ใกล้ชิดกับครอบครัว ประการต่อมาคือได้ทำงานเป็นนายตัวเองสามารถสร้างรากฐานของครอบครัวให้มั่นคงมากขึ้น จากเดิมที่มีส่วนมรดกแค่ 10 ไร่ แต่ใช้เวลาระยะเวลาแค่ 7 ปี ก็สามารถสร้างเพิ่มได้ถึง 45 ไร่ ปัจจุบันผู้ยังเป็นอาสาสมัครทุเรียนคุณภาพตำบลกาหลงและเป็นเจ้าของไร่เพชรภูผา

“ตอนนี้ที่ผมยังคิดว่ายังไม่พอคือความรู้ ผมอยากเพิ่มความรู้และพัฒนาตัวเองขึ้นไปเรื่อยๆ อยากทำอะไรก็ทำให้สุด” คุณผู้บอก

ความฝัน ความภูมิใจ ในชีวิต

ครั้งแรกที่เรียนจบมาแม่อยากให้ทำงานราชการ “แม่ไม่อยากให้ผมเป็นเกษตรกร เพราะแม่เป็นมาแล้วมันเหนื่อย” แต่หลังจากที่ได้ไปสัมผัสกับการทำงานประจำอย่างที่แม่ต้องการแล้ว พบว่าไม่ใช่สิ่งที่ต้องการ จึงลงมือพิสูจน์ให้พ่อกับแม่เห็นถึงชีวิตที่ต้องการ ทุกวันนี้ผู้ภูมิใจที่ตัวเองสามารถทำให้พ่อแม่ยอมรับในตัวของเขาได้ “เพราะผมได้เจอโลกข้างนอก จึงเชื่อมั่นมาแต่ไหนแต่ไรว่า มีสิ่งที่สามารถทำได้ดีกว่าการทำงานอยู่ในกรอบอย่างที่แม่ต้องการได้” ผู้บอก

ผู้เคยตั้งใจไว้ว่าเมื่อถึงอายุ 45-50 ปี ตัวเองต้องสบายและมีเงินมากพอที่จะสร้างความมั่นคงให้ชีวิตของตัวเองและครอบครัวในระยะยาวได้ ปัจจุบันแม้เขาจะมีเงินที่เพิ่มขึ้น แต่เงินดังกล่าวเขาอยากนำมาซื้อที่ดินเพื่อขยายกิจการสวนทุเรียนเพิ่มขึ้นไปอีก

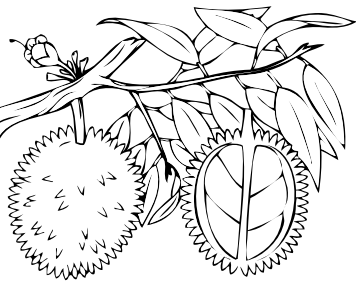
“ผมคิดว่า ตัวเองยังมีศักยภาพ มีประสบการณ์ และยังมีแรงที่จะทำได้”
ผู้เชื่อมั่นในตนเองอย่างเต็มเปี่ยม

นายเอกพล เพชรวง อายุ 35 ปี

บ้านเลขที่ 91 หมู่ 4 ตำบลกาหลง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

นายสุไลมาน อาลี
เกษตรกรอายุน้อยตามรอยพ่อ

“ไม่คิดว่าจะมาถึงจุดนี้ได้เป็นเงินล้านแรก
ของผมเลย อาจเป็นเพราะเรากำลังทำตามทีปัดกองฯ
และนำการดูแล ทำงานตามขั้นตอน”

จากเด็กเกเร

สุไลมาน อาลี เป็นลูกชายคนโตจากพี่น้อง 4 คนของครอบครัวชาวสวน เรียนจบจากโรงเรียนสอนศาสนา หลังเรียนจบเข้ารับการศึกษาและประจำการอยู่ 2 ปี เมื่อปลดประจำการ จึงกลับมาช่วยงานของพ่อในสวนทุเรียนประมาณ 20 ไร่ ทั้งใส่ปุ๋ย ตัดแต่งกิ่ง การให้น้ำ การฉีดพ่นยา ตลอดจนการขยายพื้นที่ปลูกทุเรียนไปยังแปลงใหม่

สุไลมานเล่าว่า เขาเห็นว่าพ่อทำสวนทุเรียนมาตั้งแต่เด็ก ผู้คนประมาณ 60 เปอร์เซ็นต์ในอำเภอธารโตก็ทำสวนทุเรียน อำเภอแห่งนี้จึงมีชื่อเสียงเรื่องทุเรียนแห่งหนึ่งในภาคใต้ ยิ่งในปัจจุบันทุเรียนราคาสูง เกษตรกรหันมาปลูกทุเรียนมากขึ้น บางรายถึงกับโค่นต้นยางทิ้งแล้วหันมาปลูกทุเรียนแทน ก็ยิ่งทำให้ชื่อเสียงด้านการปลูกทุเรียนของที่นี่ขจรกระจาย

พ่อของสุไลมานนอกจากจะมีอาชีพทำสวนยางและทุเรียนแล้ว สิบกว่าปีที่ผ่านมายังยึดการค้าขายทุเรียนเป็นอาชีพอีกอย่างด้วย ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์การปลูกและดูแลทุเรียนจากมากมายหลายแห่ง สังเกตเป็นความรู้ในการนำมาปรับปรุงการปลูกทุเรียนในสวนของตนเอง และความรู้ดังกล่าวนี้เองที่กลายมาเป็นมรดกตกทอดมายังสุไลมาน ผู้ที่ช่วงหนึ่งของชีวิตวัยรุ่นเคยข้องเกี่ยวกับยาเสพติด

“ช่วงหนึ่งผมก็เคยหลงผิด ดีที่วันหนึ่งคิดได้ จึงเลิก ไม่ยุ่งเกี่ยวกับมันอีกเลย
หันมาซุกอยู่กับทุเรียนอย่างเดียว” สุไลมานเล่า

นับจากวันนั้น สุไลมานค่อยๆ เรียนรู้เรื่องทุเรียนจากพ่อ กระทั่งอายุ 25 ปี เขาก็เข้ามาดูแลสวนอย่างเต็มตัว

ก้าวแรกที่เข้าร่วมงานกับปิดทองฯ

สุไลมานรู้จักโครงการปิดทองหลังพระฯ เมื่อปี 2562 โดยเริ่มแรก เขาเห็นเกษตรกรเพื่อนบ้านที่เข้าร่วมโครงการฯ อยู่ก่อน มีผลผลิตและรายได้ที่ดีขึ้นกว่าเก่าจนแปลกใจ จึงเข้าไปสอบถามพูดคุยด้วย “เขาบอกว่าเข้ามาร่วมเลย ได้ราคาดี เพื่อนบอกแบบนั้น ผมก็อยากเข้าร่วมโครงการเลย เพราะเคยส่งทุเรียนขายที่ตลาดข้างนอก ได้แค่กิโลกรัมละ 50 บาท” สุไลมานเล่า

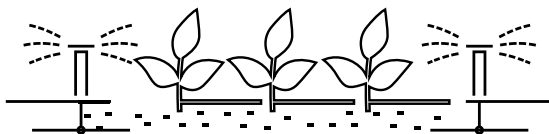
แล้วต่อมาสุไลมานก็เข้าร่วมเป็นหนึ่งในสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรปลูกทุเรียนที่ร่วมงานกับโครงการปิดทองหลังพระฯ ตามที่ตั้งใจ

สุไลมานเล่าว่า ก่อนที่จะเข้าร่วมกับปิดทองฯ แม้เขาจะช่วยพ่อทำงานในสวน แต่ส่วนใหญ่ก็เป็นการทำตามที่พ่อบอก ไม่มีความรู้ในเรื่องการดูแลในเชิงวิชาการอะไรนัก แต่หลังจากที่เข้าร่วมก็ทำให้เขามีความเข้าใจในเทคนิควิธีการดูแลทุเรียนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการฉีดพ่นยา การให้ปุ๋ย การตัดแต่งผลทุเรียน ที่สำคัญ ทำให้เขามีความตั้งใจตั้งใจในการดูแลทุเรียนมากขึ้นหลายเท่า จนพ่อไว้วางใจให้เขาเป็นผู้รับผิดชอบอย่างเต็มที่ในการดูแลสวนและร่วมงานกับโครงการ

สุไลมานเล่าว่า ก่อนหน้านี้ นานๆ เขาจะเข้าสวนสักครั้ง การให้ปุ๋ยก็จะใช้แค่ปุ๋ยอินทรีย์อย่างเดียว แต่ปัจจุบันเข้าสวนแทบทุกวัน ปุ๋ยที่ใช้บำรุงทุเรียนก็หันมาใช้ปุ๋ยสูตร 16 16 16 เพราะทำให้ต้นไม่โทรม ทรงต้นสวย นอกจากนี้ เขายังวางระบบน้ำเพิ่มเข้ามาในสวนทุเรียนให้ทั่วถึง โดยใช้สปริงเกอร์

“ถ้าเราไม่กล้าเสี่ยงเปลี่ยนระบบน้ำ เราก็จะไม่ได้ทุนคืน” สุไลมานบอก

ส่วนการตัดแต่งผลทุเรียน สุไลมานบอกว่า ทุเรียนต้นหนึ่ง ๆ ไม่ควรมีผลเกิน 10 ลูก เพราะถ้ามีมากเกินไปจะทำให้ผลเล็ก

“ความรู้เหล่านี้ ผมได้มาหลังจากเข้าร่วมกับปิดทองฯ ทั้งนั้น เพราะตั้งแต่เข้าร่วม ผมลงไปขุดกับทุเรียนทุกวันจนค่อยๆ สังเกตเป็นความรู้” สุไลมานกล่าว

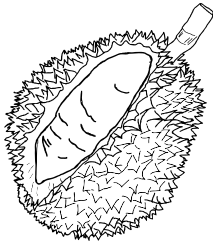
ดอกผลของการเปลี่ยนแปลง

ปี 2563 หลังเข้าร่วมโครงการฯ สุไลมานบอกว่าได้ผลผลิตประมาณ 15 ตัน แบ่งขายทั้งหมดประมาณ 5 รอบ คิดเป็นเงิน 1,200,000 บาท โดยทุเรียนทั้งหมดส่งขายให้กับปิดทองฯ แต่มีบางส่วนถูกตัดออกเพราะเป็นทุเรียนตกเกรด ต้องส่งขายข้างนอก

ต่างจากปี 2562 ที่ยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ เขาขายทุเรียนได้แค่ 400,000 บาท เท่านั้น

สุไลมานบอกว่า สิ่งที่ทำให้เขาก้าวถึงจุดนี้เร็วก็เพราะ นอกจากเขาจะทำตามขั้นตอนที่ปิดทองฯ แนะนำทุกอย่างแล้ว อีกส่วนหนึ่งก็เพราะทุกวันนี้เขามีการวางแผนและมีเป้าหมายในชีวิต

“เมื่อก่อน ผมอาจจะเกรเหมือนวัยรุ่นๆ ไป แต่พอพอให้มารับผิดชอบทุเรียนอย่างเต็มตัว ผมก็เลิกทุกอย่าง หันมามุ่งเรื่องทุเรียนอย่างเดียว เพราะเชื่อว่ามันจะสร้างอนาคตที่ดีให้ผมได้” สุไลมานกล่าว

“การทำทุเรียนให้ได้ผลดีนั้น ต้องใส่ใจตั้งแต่การเลือกต้นกล้ามาปลูกควรเลือกต้นที่แข็งแรง ใบเขียวสวย เป็นต้นพันธุ์ที่สมบูรณ์ กิ่งเยอะ การเตรียมพื้นที่ที่จะปลูกก็ต้องให้ดี วางระบบน้ำให้พร้อม ช่วงหน้าแล้งต้องดูแลเป็นพิเศษในเรื่องของการให้น้ำ ส่วนหน้าฝนต้องฉีดพ่นยาป้องกันโรคและแมลง” สุไลมานเล่าอย่างผู้ชำนาญ

“สิ่งที่ยากในการดูแลทุเรียนคือการฉีดพ่นยา เนื่องจากต้องสังเกตลักษณะของใบ ตอนนี้มีผมยังไม่ค่อยชำนาญมากนัก แต่อนาคตถ้าทำไปเรื่อยๆ คิดว่าต้องเก่งขึ้นแน่ๆ” สุไลมานมั่นใจ

อนาคตที่ว้าว

เมื่อ 2 ปีที่แล้ว สุไลมานได้ขยายสวนทุเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 15 ไร่ จำนวน 200 ต้น แต่ในอนาคตอันใกล้ เขาอยากจะขยายพื้นที่ปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้นอีก เพราะคิดว่าตัวเองสามารถบริหารจัดการและดูแลได้อย่างทั่วถึง

“ตอนนี้ผมยังรู้สึกว่าจะตัวเองยังมีเวลาว่างอยู่มาก อยากเอาเวลาว่างที่เหลือให้เกิดประโยชน์ขึ้นอีก ถ้าในอนาคตมันจะต้องยุ่งยากทำด้วยตัวคนเดียวไม่ไหว ผมก็จะใช้วิธีการบริหารจัดการโดย

การจ้างแรงงานเอาได้” สุลไลมานกล่าว

จากเงินล้านแรก มาวันนี้สุไลมานฝันไกลถึงเงินล้านที่สองที่สาม เขาบอกว่าผลประโยชน์จากการที่ผ่านมาเป็นการจุดประกายและสร้างพลังให้ตัวเขาเป็นอย่างมาก เส้นทางต่อจากนี้เขาจะมุ่งมั่นให้มากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างอนาคตที่ดีให้ตัวเองและสร้างความภาคภูมิใจให้กับพ่อที่ไว้วางใจมอบสวนทุเรียนมาให้เขาดูแลจัดการ

“พ่ออุตสาหะไว้วางใจ ผมก็ต้องทำให้ดีที่สุดตอนนี้ผมมีประสบการณ์และต้นทุนความรู้ และมีปิตทองเป็นพี่เลี้ยงที่ดี ผมมั่นใจว่าจะทำให้พ่อภูมิใจได้แน่ๆ” สุลไลมานกล่าวอย่างมั่นใจ

นายสุไลมาน อาลี

อายุ 26 ปี

หมู่ 6 บ้านมายอ

ตำบลธารโต อำเภอธารโต

จังหวัดยะลา

นายฮาซัน มาแฉ
อนาคตใหม่กับทุเรียน

“ปิดทองฯ คอยช่วยแนะนำและหาความรู้เข้ามา
ให้ชาวบ้านต้องการ ความรู้ส่วนไหน
ปิดทองฯ คอยจะสนับสนุนอยู่เสมอ”

จากปัตตานีมาตามต้นที่ธารโต

ฮาซันเกิดและเติบโตที่จังหวัดปัตตานี เข้ามาลงรากปักฐานในอำเภอธารโต ในยุคที่ผู้คนยังเข้ามาตั้งถิ่นฐานถาวรในพื้นที่ไม่มากนัก ตอนนั้นพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนาและป่าเขา ผู้เป็นเจ้าของพื้นที่ส่วนใหญ่ยังเที่ยวมาเที่ยวไประหว่างธารโตกับบ้านที่ปัตตานี เพื่อทำนาทำสวนตามฤดูกาล ต่อมามีการบุกเบิกพื้นที่เพื่อทำสวนเพิ่มขึ้น ผู้คนจากจังหวัดปัตตานีจึงค่อยๆ ททยอยมาลงรากปักฐานที่ธารโตอย่างถาวร จนกลายเป็นคนส่วนใหญ่ของอำเภอธารโต

ในปี 2532 ฮาซันในวัย 30 ได้นำพาครอบครัวทั้งหมดมาบุกเบิกหาอนาคตใหม่ที่นี้ โดยซื้อที่ดินจำนวน 12 ไร่ เพื่อทำสวนผสมผสาน ที่มีทั้งยางพาราและลองกองอยู่ในแปลงเดียวกัน ก่อนที่ต่อมาจะทยอยปลูกทุเรียนร่วมเข้าไป กระทั่งมีจำนวน 95 ต้นในปัจจุบัน

ฮาซันเป็นคนชอบค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ จึงเข้าร่วมอบรมต่างๆ ที่ทางเกษตรอำเภอเชิญชวนอยู่เสมอ เขาเล่าว่า ครั้งแรกเขาเข้าร่วมอบรมเรื่องการปลูกทุเรียนที่บ้านวังใหม่ อำเภอเบตง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่หน่วยงานต่างๆ เข้าไปสนับสนุนเทคโนโลยีในการทำเกษตรเข้ามาก่อน ทั้งยังเป็นพื้นที่ที่หน่วยงานเหล่านั้นใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชนอื่น

“อบรมครั้งนั้นเน้นสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้เกิดแนวคิดในการกลับมาทำสวนทุเรียนของตัวเอง แต่ความรู้เชิงลึกในเรื่องกระบวนการผลิตทุเรียนยังไม่ค่อยได้ ไม่เหมือนครั้งต่อๆ มาที่ทำให้ผมได้เข้าใจกระบวนการผลิตทุเรียนมากขึ้น” ฮาซันบอก

ผู้กล้าหนึ่งเดียวในหมู่บ้าน

เมื่อปี 2561 ฮาซันรู้จักกับโครงการปิดทองหลังพระฯ โดยทางเกษตรอำเภอ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการทุเรียนคุณภาพ แจ้งให้เกษตรกรที่สนใจลงชื่อเพื่อเข้ารับฟังการประชาคม ฮาซันจึงตัดสินใจเข้าร่วมโดยไม่รีรอ ในปีนั้น ตอนแรกเกษตรกรส่วนใหญ่เข้าใจว่าปิดทองฯ เข้ามาช่วยเรื่องปัจจัยการผลิต จึงทำให้มีผู้เข้าร่วมฟังจำนวนมาก

แต่พอฟังรายละเอียดและเงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการฯ มีเกษตรกรทั้งอำเภอที่เข้าร่วมโครงการ 15 คนเท่านั้น ส่วนใหญ่ยังไม่กล้าทำตามเงื่อนไขต่าง ๆ ยังยึดติดกับการทำเกษตรแบบดั้งเดิม ไม่กล้าที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการทำที่มีหลายขั้นตอน กังวลในความยุ่งยากในการดูแลที่จะตามมา อย่างเกษตรกรในหมู่บ้านปลูกเองที่เข้าร่วมประชุม 4 คน ต่อมาก็เหลือเพียงฮาซันเพียงคนเดียวเท่านั้นที่ยังยืนยันที่จะร่วมงานกับปิดทองฯ

“คนอื่น ๆ เขากลัวว่าจะทำไม่ได้ กลัวความยุ่งยาก แต่ผมกลับมองว่าเป็นสิ่งที่ดี ยิ่งปิดทองฯ ลงทุนให้ก่อน ก็รู้สึกว่าเป็นช่องทางที่จะทำให้เราไปได้ เพราะการทำทุเรียนคุณภาพต้องมีเงินในการลงทุนในเบื้องต้น ถ้าปิดทองฯ ไม่สนับสนุน ผมก็หาช่องทางลำบาก ยังมีพี่เลี้ยงคอยช่วยคอยแนะนำในการดูแลและใส่ปุ๋ยก็ยังทำให้ผมมั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จ”

ผลที่ได้จากการปรับวิธีการใหม่

หลังตัดสินใจร่วมงานกับโครงการปิดทองหลังพระฯ ฮาซันนำต้นทุเรียนเข้าโครงการฯจำนวน 35 ต้น จากที่มีทั้งหมด 95 ต้น โดยคัดเลือกเอาแต่ต้นทุเรียนที่มีขนาดใหญ่และมีอายุเหมาะสมตามเงื่อนไขที่โครงการฯ กำหนด

ในปีแรกฮาซันมีรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน 35 ต้นเป็นเงิน 300,000 ซึ่งมากกว่าที่ขายอยู่ก่อนหน้ากว่าสองเท่า เขาบอกว่าการเข้าร่วมโครงการในปีแรกเป็นการทดสอบตัวเองและทดลองในวิธีการใหม่ ทำให้ได้ประสบการณ์มากขึ้นกว่าเดิม แต่ก็ยังคิดว่าตนเองยังสามารถทำให้ดีกว่านี้ได้

สาขานี้เป็นแรงงานหลักในการดูแลกิจการงานสวนทุเรียน โดย มีลูกชาย 3 คนคอยช่วยเหลือบ้าง ประมาณ 30% ของปริมาณแรงงานทั้งหมด ส่วนมากลูกๆ จะช่วยในเรื่องตัดแต่งกิ่งและฉีดพ่นยาในช่วงที่พวกเขาเลิกงาน เลิกเรียน และในช่วงวันหยุด

ก่อนที่ยังไม่เข้าร่วมโครงการฯ สาขานี้ใส่ปุ๋ยต้นทุเรียนเพียงปีละครั้ง ต่างกับวิธีของโครงการที่ต้องให้ปุ๋ยมากขึ้นและมีหลายสูตร ปรับให้เป็นไปตามความต้องการของแต่ละช่วงการผลิตในรอบปี เขายังบอกว่า ปุ๋ย เป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ต้นสวย ผลผลิตทุเรียนออกมาดี *“เรื่องการใส่ปุ๋ยบำรุงและการฉีดพ่นยา จะช่วยเพิ่มสารอาหารให้กับต้นทุเรียน”* สาขันบอก

สาขันปฏิบัติตามขั้นตอนที่ปิดทองแนะนำเกือบทุกขั้นตอน มีเพียงการตัดดอกหรือผสมเกสรเท่านั้นที่เขายังไม่ได้ปฏิบัติ เนื่องจากต้องทำในช่วงกลางคืน และทุเรียนในสวนมีลำต้นสูง ไม่สามารถทำได้สะดวกนัก

การเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าร่วมโครงการฯ

หลังเข้าร่วมโครงการ ฮาซันบอกว่านอกจากทำให้ผลผลิตและรายได้ของเขาเพิ่มขึ้นแล้ว ยังทำให้ครอบครัวของเขามีเป้าหมายร่วมกัน จนเกิดความรักสามัคคีกันมากยิ่งขึ้น

“เมื่อขายผลผลิตได้เงินมาก็แบ่งเงินให้ลูกๆ เพื่อสร้างกำลังใจในการทำงาน แต่ลูกๆ บอกว่าจะเก็บเงินไว้ซื้อรถแบ็คโฮ เพื่อจะได้ใช้เป็นเครื่องทุ่นแรงในการขยายพื้นที่ปลูกทุเรียนและรับจ้างอื่น ๆ” ฮาซันบอก

นอกจากนี้ ดอกผลที่เกิดขึ้นยังทำให้ฮาซันเริ่มมองการณ์ไกลมากขึ้น เพราะแต่เดิมเขาคิดแค่จะทำสวนเพื่อสร้างมรดกตกทอดไว้ให้ลูกหลานได้ทำกินต่อ ขณะปัจจุบัน เขาทำอย่างมีแนวคิดเชิงธุรกิจมากขึ้น อยากสร้างรายได้จากสวนให้คุ้มค้ำกับพื้นที่ คุ้มทุนกับการลงแรงลงเงิน เพราะหลังจากเข้าร่วมโครงการกับปิดทองหลังพระฯ เขาเห็นแล้วว่าสวนของเขาสามารถพัฒนาในเชิงธุรกิจได้

สิ่งที่ฮาซันภูมิใจอย่างหนึ่งหลังจากเข้าร่วมกับโครงการก็คือ เขาสามารถเป็นต้นแบบในการทำสวนทุเรียนคุณภาพให้กับเพื่อนเกษตรกรอีก 3 ราย จนหันมาทำสวนทุเรียนอย่างเขาและเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการในที่สุด

“เพื่อน ๆ เห็นสวนของผมและรายได้ที่เกิดขึ้นก็สนใจ เข้ามาดูและสอบถามว่าต้องทำยังไง ผมก็แนะนำพวกเขาทุกอย่าง จนพวกเขาเริ่มเห็นดีเห็นงามเข้ามาเป็นสมาชิกในที่สุด” ฮาซันกล่าวอย่างภูมิใจ

ปัญหายังแก้ไม่ตก

แม้สวนทุเรียนของฮาซันจะเกิดดอกออกผลจนสร้างรายได้ให้ฮาซันจนเป็นที่พอใจในระดับหนึ่ง แต่ก็มีปัญหาเรื่องกระรอกเข้ามากัดกินทุเรียนในสวน จนทำให้ผลผลิตเสียหายถึง 30% ในแต่ละรอบปีเลยทีเดียว เพราะรอบๆ สวนของเขาเป็นสวนยาง กระรอกเยอะ ต้องคอยเฝ้าระวังโดยผลัดเวรกับลูกๆ คอยไล่คอยระวังกันตลอดเวลา เพื่อมิให้ผลผลิตเสียหายหมด

“ก่อนหน้านี้มีปัญหาหนอนทุเรียนเข้ามาทำลาย ตอนนี่ควบคุมได้แล้ว ด้วยการฉีดพ่นยา แต่กระรอกตอนนี้เป็นปัญหาหนัก ถึงขั้นเขวนเปลนอนเฝ้า ถ้าไม่มีปัญหากระรอก ผลผลิตคงได้มากกว่านี้ ตอนนี่ก็ได้แต่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปก่อน ในอนาคตจะแก้อย่างไรให้เด็ดขาด คงค่อยๆ เรียนรู้ไปเรื่อย ๆ ซึ่งผมคิดว่าต้องมีทางแก้ได้ ขนาดคนที่มีสวนมากกว่านี้ เจอปัญหามากกว่านี้ เขายังแก้ได้ วันหนึ่งผมก็ต้องมีวิธีการจัดการได้” ฮาชันกล่าว

อนาคตที่วาดหวัง

“ผมอยากขยายแปลงทุเรียนเพิ่มขึ้นอีก แต่ก็คงค่อยๆ ไปเรื่อย ๆ ตามกำลังที่จะทำได้ ในอนาคตผมจะแบ่งให้ลูกๆ แต่ละคน เข้ามาดูแลรับผิดชอบคนละแปลงด้วยตัวของเขาเอง ตอนนี่พวกเขาก็เห็นดีเห็นงามและกำลังเรียนรู้ในสิ่งที่ผมทำ ผมไม่หวังว่าเขาจะทำได้ เพราะผมบอกพวกเขาเสมอว่าหากทำอะไรให้ทำอย่างจริงจัง รักในงานที่ทำ อย่าทำแค่เล่นๆ ต้องทำให้ถึงเป้าหมาย และต้องซื่อสัตย์ต่อตัวเอง ถ้าพวกเขาทำได้อย่างที่บอก ต่อให้ดูแลทุเรียนเป็นร้อยไร่ผมก็ไม่หวัง” ฮาชันกล่าวอย่างเชื่อมั่น

นายฮาชัน มาแฉ อายุ 59 ปี

บ้านปยุต หมู่ 1 ตำบลธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

นายสุชิน ห่องสุวรรณ
จากพ่อค้าขายของเล่น
สู่เกษตรกรผลิตทุเรียนมือหนึ่ง

“การกำกุ่มเรียนคุณภาพต้นทุเรียนมากขึ้น
แต่เมื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่ได้เพิ่ม ก็ถือว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า”

จากพ่อค้าขายของเล่น ไปเป็นผู้นำด้านการเกษตร

สุชิน เกิดที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีแล้วย้ายตามครอบครัวไปเติบโตที่จังหวัดพังงา เขาเริ่มต้นการหารายได้โดยการตระเวนขายของเล่นไปตามงานเทศกาลประจำปีของจังหวัดต่าง ๆ รวมถึงพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จนเมื่อพบกับภรรยาจึงหยุดงานขายของแล้วหันมาทำการเกษตรสร้างชีวิตครอบครัว ด้วยเพราะตนเองไม่ได้เรียนจบการศึกษาระดับสูง สุชินจึงสนับสนุนให้ลูกๆ ทั้ง 4 คน ได้เรียนหนังสืออย่างเต็มที่ จนลูกทุกคนเป็นนักเรียนดีเด่น สร้างความปลาบปลื้มให้เขาเป็นอย่างมาก

ในด้านงานเกษตร สุชินได้เริ่มต้นลงแรงอาบเหงื่อในที่ดินที่พ่อตาแบ่งให้เมื่อ 20 ปีก่อน และขยับขยายพื้นที่ด้วยการซื้อสวนทุเรียนเพิ่มจากพี่เขยเมื่อ 9 ปีที่แล้ว หลังซื้อสวนทุเรียนเพิ่ม สุชินเริ่มทำสวนทุเรียนและดูแลอย่างจริงจังขึ้น เพราะเห็นแนวโน้มที่ดีด้านการตลาดและมีหน้าที่ในการดูแลกลุ่มยุวเกษตรกรในพื้นที่

“ไม่ใช่แค่ด้านราคาเท่านั้นที่ทำให้ผมหันมาจริงจัง แต่เพราะทางเกษตรอำเภอมารขอให้ช่วยดูแลกลุ่มเยาวชนที่เรียกว่า ยุวเกษตรกร อยากให้เยาวชนเข้ามาเรียนรู้เรื่องการทำเกษตรให้มากขึ้น โดยเข้ามาจัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรในชุมชน ผมก็ช่วย แต่ต่อมาศูนย์ฯ ก็หยุดตัวลง เพราะเยาวชนในหมู่บ้านส่วนใหญ่ไม่สู้ผมก็เสียตายอยู่ถ้าเขาสู้ปานนี้เราก็จะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความก้าวหน้าในการทำเกษตรมากขึ้น” สุชินเล่า

ต่อมาทางสำนักงานเกษตรอำเภอและพัฒนาที่ดินอำเภอ เข้ามาอบรมเรื่อง การทำปุ๋ย โดยเจ้าหน้าที่เกษตรฯ แจ้งว่าโครงการดังกล่าวต้องมีคนดูแล สูดทำย “ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)” ก็เกิดขึ้น โดยสุชินกลายเป็นดูแลไปโดยปริยาย พร้อม ๆ กับสวนทุเรียนของเขาถูกยกระดับให้เป็นโรงเรียนเกษตรกร ที่มีหน่วยงาน ด้านการเกษตรเข้ามาสนับสนุนในการพัฒนาทุเรียนให้มีคุณภาพ เริ่มแรกมีคนเข้า ร่วมโรงเรียนเกษตรกรทั้งหมด 25 คน แต่ก็ค่อยๆ หายหน้ากันไป เพราะเกษตรกร ส่วนใหญ่ยังไม่เห็นผลที่เปลี่ยนแปลงด้วยตัวเอง มันต้องใช้ความอดทนจึงจะเห็นผล

ปิดทองหลังพระฯ เข้ามาต่อยอด

สุชินรู้จักกับโครงการปิดทองหลังพระฯ เมื่อปี 2562 ผ่านทางสำนักงาน เกษตรอำเภอ โดยตอนนั้นปิดทองฯ มีแนวคิดหาสมาชิกเกษตรกรสวนทุเรียน ที่มีแปลงใหญ่เข้าร่วมโครงการ และสุชินกำลังเป็นประธานเกษตรแปลงใหญ่อยู่พอดี จึงได้ทำความรู้จักกัน

ต่อมาทางเกษตรอำเภอกับเจ้าหน้าที่ของโครงการปิดทองหลังพระฯ ได้ เข้ามาชี้แจงรายละเอียดของโครงการฯ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจว่า เข้าร่วมหรือไม่

“ความคิดของผมตอนนั้นคือ แค่ได้ยืนยันว่าทุเรียนคุณภาพก็สนใจแล้ว แต่ที่สงสัยว่าจะต้องทำยังไงจึงจะทำให้ทุเรียนมีคุณภาพอย่างที่ว่า” สุชินบอก “ฟัง ๆ เขาอธิบาย ก็ตัดสินใจว่าเขาก็เอาวะ ไม่เสียหายอะไร อาจทำไม่ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ ได้สักห้าสิบเปอร์เซ็นต์ก็ดีกว่าไม่ทำอะไรเลย” สุชินบอก

แล้วสุชินก็เข้าร่วมโครงการในที่สุด ทั้งยังชวนเพื่อนเกษตรอีก 3-4 คน เข้าร่วมโครงการด้วยในไม่กี่วันต่อมา นอกจากเรื่องการพัฒนาทุเรียนให้มีคุณภาพ แล้วสุชินยอมรับว่า เหตุผลการรับซื้อที่ให้ราคาตามคุณภาพของผลผลิตก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เขาเข้าร่วมโครงการฯ

“เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เก่งเรื่องตลาด ต่อให้มีผลผลิตที่มีคุณภาพแค่ไหน แต่พอนำไปขายก็จะขายเหมือนกันในราคาเดียวกันหมด แต่ขายกับปิดทองเราต้องคัดเฉพาะที่มีคุณภาพเท่านั้น ซึ่งผมคิดว่า จริง ๆ เขาก็ไม่ได้รับซื้อแพงนะ แต่พอให้ราคาตามคุณภาพ มันก็เลยดูสูง” สุชินบอก

เริ่มแรกสุชินนำต้นทุเรียนเข้าร่วมโครงการฯ 20 ต้นจากที่มีทั้งหมด 60 ต้น ต่อมาเพิ่มเป็น 40 ต้น เว้นไว้ 20 ต้น สำหรับขายให้ตลาดอื่น ๆ ที่เคยส่งขายอยู่ก่อนหน้า

“ผมต้องรักษาความสัมพันธ์กับเขาไว้ด้วย เผื่อวันหนึ่งไม่มีปิดทองฯ อย่างน้อยเราก็มีตลาดที่อื่นไว้รองรับ หรืออย่างทุเรียนลูกไหนตกเกรดเมื่อขายให้ปิดทอง ก็สามารนำไปขายให้ตลาดนั้น ๆ ได้ เพราะบางที่ตกเกรดที่ปิดทอง แต่ที่อื่นยังเป็นเกรด C ซึ่งยังขายได้อย่างสบาย ๆ อยู่เลย” สุชินบอก

ความแตกต่างระหว่างโรงคัดกองฯ กับหน่วยงานอื่น

หลังจากร่วมงานกับโครงการได้ปีกว่าๆ สุชินเห็นข้อแตกต่างระหว่างโครงการปิดทองหลังพระฯ กับหน่วยงานอื่น คือ องค์ความรู้ที่ได้จากปิดทองมีความลึกและละเอียดมากกว่า เพราะเป็นการเรียนรู้ท่ามกลางการปฏิบัติที่มีการให้คำแนะนำปรึกษาอย่างใกล้ชิด แม้เวลาไปศึกษาดูงาน ก็จะทำให้เกษตรกรทดลองตัดแต่งกิ่ง แต่งผลกันจริงๆ ทำให้กลับมาทดลองทำที่สวนตัวเองได้ง่ายขึ้น

สุชินยอมรับว่า ปัจจุบันเขายืนยันและมีความตั้งใจในการทำสวนทุเรียนมากขึ้น ทั้งยังรู้จักการวางแผนที่จะทำให้ทุเรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

“ทุกวันนี้ก็วางแผนตลอดว่า เสร็จตรงนี้แล้วอีกสองสามเดือนจะต้องทำอะไรต่อ หรืออย่างสภาพดินฟ้าอากาศก็ต้องติดตามอยู่เสมอเพราะมันจะส่งผลต่อคุณภาพเนื้อทุเรียน” สุชินกล่าว

นอกจากนี้แล้ว สุชินบอกว่า การทำงานร่วมกับโครงการปิดทองหลังพระฯ ทำให้หน่วยงานราชการ รู้จักตัวเขามากขึ้น ส่งผลให้มีช่องทางในการขอรับการส่งเสริมด้านการผลิตและด้านการตลาดกว้างขวางยิ่งขึ้น

“เมื่อก่อนรู้จักแต่เกษตรกรอำเภอ แต่ตอนนี้ผู้ว่าฯ ก็รู้จักทุเรียนของผม เพราะหน่วยงานในจังหวัดสั่งทุเรียนจากผมไปให้ท่านชิม” สุชินกล่าวอย่างภูมิใจ

ดอกผลการผลิต

สุชินเล่าให้ฟังว่า ผลผลิตทุเรียน 40 ต้นของเขา ก่อนเข้าโครงการฯ ให้ผลผลิตไม่เกิน 4 ต้น แต่หลังเริ่มรู้จักการตัดแต่งผลและการให้ปุ๋ยบำรุงหลังเข้าร่วมโครงการฯ ผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 5 - 6 ต้น สุชินสะท้อนว่า แม้ต้นทุนจะเยอะขึ้น แต่ก็คุ้ม เพราะผลผลิตที่ดีขึ้นมากเหมือนกัน

“การดูแลทุเรียนให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ทุกขั้นตอนมีความสำคัญ แต่กัญแจที่นำไปสู่ความสำเร็จของคุณภาพนั้นคือขั้นตอนการตัดแต่งผลที่ควรให้ความสนใจ” สุชินบอก

ความเข้มแข็งที่มุ่งหวัง

ในอนาคต สุชินอยากเห็นเกษตรกรเข้ามารวมกลุ่มและช่วยกันสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มให้มากยิ่งขึ้น ที่สำคัญ กลุ่มต้องสามารถเดินหน้าได้ด้วยตัวเอง

“ปิดทองฯ เข้ามาช่วยวางแผนพัฒนาในการต่อยอดธุรกิจไว้เป็นเบื้องต้นแล้ว หากเราสามารถทำตามแผนที่ปิดทองฯ แนะนำ อนาคตเกษตรกรทุกคนจะสามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืน” สุชินมั่นใจ

“ตอนนี้ เกษตรกรมีที่ดินเป็นต้นทุนอยู่แล้ว ในอนาคตถ้าทุกคนสามารถพัฒนาที่ดินให้เกิดความคุ้มค่าที่สุด ผมคิดว่าคุณภาพชีวิตของทุกคนก็จะดีขึ้น การทำทุเรียนคุณภาพ คือหนึ่งในหนทางที่จะพัฒนาที่ดินดังกล่าว ถ้าใครสนใจ ผมก็ยินดีที่จะถ่ายทอดให้ทุกๆ อย่างที่ผมรู้ แต่ขยันนะ ไม่ใช่รีบร้อนที่จะเอาผลผลิตเอาเงินอย่างเดียว ถ้าแบบนั้นไม่รอด เพราะการทำทุเรียนคุณภาพต้องอดทน ต้องใช้เวลา” สุชินกล่าว

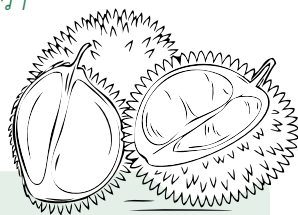
สิ่งที่อยากบอกกับปิดทองฯ

แม้จะมีจุดแข็งเรื่องการส่งเสริมองค์ความรู้ให้เกษตรกร แต่สุชินบอกว่า ปิดทองฯ ยังมีจุดอ่อนอยู่ 2 ข้อ ข้อแรก ยังไม่สามารถทำให้เกษตรกรหันมาสนใจการทำสวนทุเรียนคุณภาพอย่างกว้างขวางมากนักเมื่อเทียบกับเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนทั้งหมดในพื้นที่

“ผมไม่รู้ว่า เป็นเพราะเกษตรกรไม่เปิดใจ หรือรู้สึกอึดอัดกับขั้นตอนของ ปิดทองฯ กันแน่ แต่ถ้ามีเกษตรกรเข้ามาช่วยกันมาก ๆ จะดีมาก เพราะเราจะมีอำนาจต่อรองในเรื่องราคาผลผลิตมากขึ้น”

ส่วนข้อสอง สุชินบอกว่า ตอนนี้ในหมู่ที่ 6 ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่เขาอาศัย ปิดทองฯ ยังไม่สามารถคุมสภาพการซื้อขายทุเรียนในพื้นที่ได้ เพราะปัจจุบันยังมีพ่อค้าที่เข้ามารับซื้อทุเรียนในหมู่บ้าน ด้วยราคาและคุณภาพไม่แตกต่างกับปิดทองฯ มากนัก

“ผมคิดว่า ปิดทองฯ เก่งเรื่องส่งเสริมความรู้ให้เกษตรกร แต่เรื่องการตลาดยังไม่เท่าทันพ่อค้าอิสระที่เข้ามาซื้อในพื้นที่ พวกนี้เขาเก่งที่สามารถผูกมัดเจ้าของสวนให้ขายทุเรียนกับเขาตลอด ถ้าปิดทองฯ ปรับเรื่องตลาดผมว่า จะได้ตลาดที่กว้างขึ้น” สุชินกล่าวสรุป

นายสุชิน ห้องสุวรรณ อายุ 50 ปี
ตำบลกรปี่นัง อำเภอกงปี่นัง จังหวัดยะลา

นายยูโซะ ดอเลาะบองอ
สวนทุเรียน สวนแห่งความสุขของยูโซะ

“เมื่อเห็นต้นทุเรียนที่ตัวเองดูแลออกผลก็ทำให้มีความสุข
และหายเหนื่อย มันเป็นเพราะที่เราลงแรงกายและใจไป”

เดินตามรอยพ่อ

ครอบครัวของยูไซะมีสมาชิกทั้งหมด 8 คน อาชีพหลักของครอบครัวคือ การทำสวน ทั้งสวนยาง สวนลองกอง และสวนทุเรียน เฉพาะสวนยางมีทั้งหมด 35 ไร่ ทำมากกว่า 40 ปี แต่รายได้จากสวนยางขึ้นๆ ลงๆ ยิ่งในช่วงหลังราคายางตกต่ำ เป็นอย่างมาก รายได้หลักของครอบครัวจึงมาจากสวนทุเรียน 70 ต้น ในพื้นที่ 10 ไร่ เป็นหลัก ซึ่งถือว่าเป็นร้อยละเจ็ดสิบของรายได้ทั้งหมด

“ราคายางแบบนี้ ก็อยากเปลี่ยนสวนยางมาปลูกทุเรียนเหมือนกัน แต่สวนยางของเราอยู่บนภูเขา เป็นที่สูง ปรับเปลี่ยนลำบาก ก็เลยยังทำทุเรียนได้แค่นี้”

เหตุที่ยูไซะอยากเปลี่ยนสวนยางเป็นสวนทุเรียน นอกจากเพราะทุเรียนให้รายได้ดีกว่าแล้ว ส่วนหนึ่งก็เพราะเขาเชื่อมั่นว่าตัวเองมีความรู้เรื่องทุเรียนมากพอ

“สมัยหนุ่ม ๆ เราเคยรับจ้างตัดทุเรียน แม้ได้เงินไม่มากนัก แต่ก็ทำให้มีความรู้เรื่องทุเรียนอยู่พอตัว ยิ่งบวกกับความรู้ที่ได้จากการทำสวนทุเรียนของตัวเองสืบไร่ ผมก็มั่นใจว่า ถ้าสามารถขยายสวนทุเรียนเพิ่มขึ้น ผมก็สามารถเอาอยู่” เขากล่าวอย่างมั่นใจ

ยูไซะบอกว่าการปลูกทุเรียนของเขา ต่อยอดมาจากพ่อที่เริ่มต้นปลูกทุเรียน แต่ไม่ก็ต้นเมื่อหลายปีก่อน โดยเขาจะค่อย ๆ ปลูกเพิ่มขึ้นตามกำลัง ไม่ได้ปลูกพร้อม ๆ กันทั้งหมด และก็เป็นการปลูกที่ปล่อยให้ทุเรียนเจริญเติบโตตามธรรมชาติ

หากจะบำรุงบ้าง ปีหนึ่งก็ใส่ปุ๋ยเพียงหนึ่งครั้งเท่านั้น ซึ่งตอนนั้นยังไม่ค่อยมี
ทุเรียนพันธุ์ดี ๆ ขาย ต้องเอาเมล็ดทุเรียนพันธุ์พื้นบ้านมาเพาะแล้วทาบกิ่งหรือเสียบ
ยอดเอา”

“เราเรียนรู้วิธีการเสียบยอด การทาบกิ่งจากพ่อ ฝึกจนชำนาญ การเอายอด
หรือกิ่งทุเรียนหมอนทองหรือทุเรียนพันธุ์ดีอื่น ๆ มาเสียบมาทาบกิ่งกับต้นพื้นบ้าน
ซึ่งมันก็ดีไปอย่าง เพราะต้นพื้นบ้านจะทนทานต่อโรค” ยูโซะเล่า

เมื่อต้องมาดูแลทุเรียนรูปแบบใหม่

ยูโซะเข้าร่วมโครงการทุเรียนคุณภาพเมื่อปี 2562 โดยรู้จักโครงการปิดทอง
หลังพระฯ ผ่านสำนักงานเกษตรอำเภอ ยูโซะเล่าว่า ตอนนั้นมีเจ้าหน้าที่เกษตร
อำเภอเข้ามาประชุมตามนโยบายเกษตรแปลงใหญ่ในชุมชน พร้อมแจ้งรายละเอียด
ของโครงการฯ ให้เกษตรกรรับฟัง เขาตัดสินใจเข้าร่วมทันที เพราะเห็นว่าโครงการ
ปิดทองหลังพระฯ รับผิดชอบกว่าท้องตลาด 20 บาท ทั้งยังสามารถนำปุ๋ยและ
ยามาใช้ได้ก่อน ค่อยจ่ายคืนหลังจำหน่ายผลผลิต

ครั้งแรกยูโซะนำต้นทุเรียนเข้าร่วมกับโครงการฯแค่ 20 ต้น เพราะเห็นว่า
หากนำทุเรียนเข้าร่วมทั้งหมดจะยุ่งยาก เพราะไม่สะดวกเรื่องแรงงานและอุปกรณ์ใน
การฉีดพ่นยาตามเงื่อนไขของทางโครงการฯ

“ขั้นตอนการฉีดพ่นยาจะทำยากสำหรับเรา เพราะไม่มีใครคอยช่วย ไม่มี
อุปกรณ์ เรายุเองก็แก่แล้ว ปีที่แล้วไม่ได้ฉีดพ่นยาหรอก แต่เงื่อนไขโครงการบอกว่า
ต้องพ่น มาปีนี้ก็เลยต้องจ้างคนมาฉีดให้” ยูโซะบอกเล่าข้อจำกัดของตัวเอง

“นอกจากฉีดพ่นยาแล้ว พอเข้าร่วมโครงการก็ต้องมีการดูแลทุเรียนเพิ่มขึ้น
ต้องแต่งดอกแต่งผล ต้องใส่ปุ๋ยตามที่กำหนด เมื่อก่อนปีหนึ่งเราใส่ปุ๋ยแค่ครั้งเดียว
คือใส่ปุ๋ยสูตร 8-24-24 ช่วงก่อนทุเรียนออกดอก แต่หลังเข้าร่วมโครงการฯ ปีหนึ่งต้อง
ใส่ปุ๋ยสี่ถึงห้าครั้ง” ยูโซะอธิบาย

ยูโตะบอกว่า เดิมทีนั้นตนคิดว่าการเลือกตัดผลทุเรียนที่บิดเบี้ยวไม่สวย ออก ก็ถือเป็นการดูแลในการคัดเลือกลูกแล้ว แต่พอเข้าร่วมโครงการก็รู้ว่า แค่นั้น ยังไม่พอ ต้องตัดผลให้เหลือแค่ 7-10 ผลต่อกิ่งเท่านั้น เพราะจะทำให้ได้ผลผลิตที่มี คุณภาพมากขึ้น

ขั้นตอนต่าง ๆ ที่เป็นเงื่อนไขของโครงการฯ อาจดูเหมือนยุ่งยาก แต่ยูโตะ บอกว่า พอร่วมโครงการ จริง ๆ ไม่ได้ยุ่งยากไปทั้งหมด เพราะมีอาสาสมัครคอยเตือน และแนะนำในแต่ละขั้นตอนต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด ต่างกับหน่วยงานอื่นที่เข้ามาอบรม แล้วก็ไม่ได้เข้ามาติดตามอีกเลย

“เราเชื่อในการแนะนำของอาสาแต่ละคน เพราะเขาผ่านการอบรมมา อย่างที่ ผ่านมา เราทำตามอาสาสมัครแนะนำ ก็พบว่าได้ผลจริง”

ที่สำคัญ ผลที่เกิดขึ้น ไม่ได้นำมาซึ่งรายได้ที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น ยูโตะบอกว่า ยังทำให้เขามีโอกาสได้รู้จักกับผู้คนและหน่วยงานราชการต่าง ๆ

“เมื่อก่อน วัน ๆ เราก็แค่ทำสวนอยู่ตามลำพัง ไม่ค่อยได้สูงลิบกับคนข้างนอก มากนัก แต่ทุกวันนี้รู้จักกับข้าราชการจากหน่วยงานต่าง ๆ ไปทั่ว ขนาดคนจีนก็มี โอกาสได้รู้จัก เราว่าสิ่งนี้จะพื้นฐานให้เราได้ขยายตลาดให้กว้างขึ้นในอนาคต เพราะวันใดวันหนึ่งที่ไม่มีปิดทองคอยช่วยเหลือ เราก็คงต้องใช้เครือข่ายความสัมพันธ์ เหล่านี้ให้การทำทุเรียนคุณภาพของเราได้ไปต่อ” ยูโตะกล่าว

มาตรฐานที่ควรมีมาตรฐาน

ปีที่สองยูโตะนำทุเรียนเข้าร่วมโครงการเพิ่มจากเดิมเป็นจำนวน 60 ต้น เพราะเห็นว่าปีแรกทุเรียนได้ราคาดี เกรดของผลผลิตก็ได้มาตรฐานแทบทั้งหมด ต่างกับปีนี้ (ปี 2563) ที่แม้จะมีจำนวนทุเรียนเพิ่ม แต่ผลผลิตบางส่วนตกเกรด ต้อง นำไปขายตลาดอื่น ซึ่งยูโตะคิดว่าเป็นเพราะคนคัดเกรดต่างกัน มาตรฐานจึงไม่ เหมือนที่เราเคยได้รับเมื่อปีแรก”

“คนคัดเกรดเป็นกลไกที่สำคัญ ต้องมีมาตรฐานให้แน่ชัดเหมือนกันทุกคน ไม่งั้นเราก็กะเกณฑ์คุณภาพของทุเรียนไม่ถูก” ยูโตะตั้งข้อสังเกตฝากถึงโครงการปิดทองหลังพระฯ

ความภูมิใจอันสูงสุด

ไม่ใช่แค่การมีรายได้จนสามารถเลี้ยงครอบครัวเท่านั้นที่ทำให้ยูโตะพึงพอใจกับอาชีพการทำสวนทุเรียนของตนเอง แต่ความสุขที่เกิดจากการงานก็เป็นดอกผลอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้คุณภาพชีวิตของเขาดีกว่าเมื่อก่อน

“พออยู่กับมันนาน ๆ แะได้เห็นต้นทุเรียนที่ดูแลฟุ่มเฟือยออกดอกออกผลก็หายเหนื่อย เราบอกกับตัวเองเสมอว่าจะทำทุเรียนไปจนกว่าตัวเองไม่มีแรง”

นอกจากนี้ ความภูมิใจอีกอย่างหนึ่งในการทำสวนทุเรียนของยูโตะคือ การได้ถวายทุเรียนให้กับสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยการประสานงานของผู้ว่าราชการจังหวัด

“ไม่เคยคิดว่า ชีวิตนี้เราจะมีโอกาสนี้ ถือว่าเป็นมงคลที่สุดในชีวิตของเราแล้ว”

แต่นอกเหนืออื่นใด ยูโตะบอกว่ารางวัลและใบประกาศใดๆ ก็ไม่เท่ากับความภูมิใจในตัวเองที่ได้แบ่งปันความสุขให้คนอื่น

“เราก็ตีใจที่มีใครต่อใครได้มาชิมทุเรียนของเรา” ยูโตะกล่าวอย่างภูมิใจ

อนาคตที่วาดหวัง

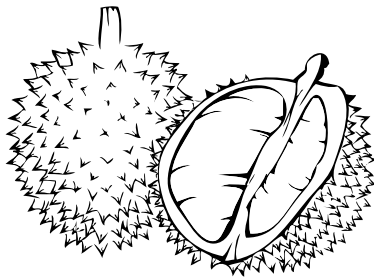
สำหรับในอนาคต ยูโตะอยากขยายขยายสวนส่วนหนึ่งเป็นสวนแบบผสมผสาน โดยมีฝรั่งกิมจู แก้วมังกร ฯลฯ ปลูกร่วมในแปลงด้วย

“เราปลูกทุเรียน 50 ต้นทดแทนต้นที่ตายไปในพื้นที่ 4 ไร่ ได้ 2 ปีแล้ว อนาคตเราจะแบ่งสัดส่วนพื้นที่ทำเกษตรผสมผสาน เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางผลผลิตให้มากขึ้น ตอนนี้อยู่ก็มีโครงการเกษตรผสมผสานทางเกษตรอำเภอจะเข้ามาสนับสนุน” ยูโตะกล่าว

นอกจากนั้นแล้ว ยูโซะ
ยังอยากให้สวนทุเรียนของตัวเอง
เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้สนใจ
ทั่วไป

“เราอยากถ่ายทอดความรู้
ให้คนอื่น ๆ โดยจะเน้นที่การผลิต
ทุเรียนให้ได้คุณภาพ ที่ผ่านมามี
เกษตรกรส่วนใหญ่มักตัดทุเรียน
ขายพ่อค้าในตอนที่ยังแก่ไม่จัด
เพราะคิดว่าได้น้ำหนักของ
ผลผลิตมากกว่า คือทุเรียนที่ยัง
ไม่แก่จัดนั้นน้ำหนักจะดี แต่
ปัญหาคือพอสุกรสชาติไม่อร่อย
บางที่ถึงจัดซื้อจนกินไม่ได้ การ
ทำแบบนี้ เราคิดว่าเป็นการเอา
เปรียบลูกค้า” ยูโซะเล่า

“เราต้องมีคุณธรรมต่อ
ลูกค้า” ยูโซะยืนยัน

นายยูโซะ ตอเลาะบองอ อายุ 57 ปี

หมู่ 3 บ้านป่าแตบุงแม ตำบลสะละอะ อำเภอกรปปีนัง จังหวัดยะลา

นายสวัสดิ์ ยอดสุข
จะไปให้ถึงฝัน

“เพราะเราทั้งสองคนไม่เคยทำสวนทุเรียนมาก่อน
สามปีแรกมีคนดูถูกว่าบ้า
ถ้าตัดต้นยางทิ้งหมดแล้วจะเอาอะไรกิน
อดทนและสู้ต่อสักวันก็จะประสบความสำเร็จ”

ถึงเวลากลับบ้าน

นายสวัสดิ์ ยอดสุข เดิมเป็นคนตำบลปะนาเระ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ย้ายมาอยู่จังหวัดยะลาได้กว่า 40 ปี โดยเป็นผู้คนรุ่นที่สามที่ย้ายตามครอบครัวมาหาพื้นที่ทำสวนในพื้นที่อำเภอธารโต เขาเล่าว่า ชุมชนเดิมที่ตัวเองเคยอยู่ ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา พ่อของเขาก็เป็นชาวนา แต่รายได้ไม่พอต่อการยังชีพ จึงย้ายมาอยู่ยะลาเพื่อทำสวนยาง และเริ่มปลูกทุเรียนพันธุ์พื้นบ้านทิ้งไว้ตามธรรมชาติ ในพื้นที่สวนที่ปลูกพืชพันธุ์สำหรับการบริโภค

สวัสดิ์เรียนจบช่างยนต์จบจากเทคนิคปัตตานี เริ่มแรกทำงานในบริษัทที่จังหวัดปัตตานี 10 ปีแรกของการทำงานเขาแบ่งเวลามาช่วยพ่อทำสวนบ้างในยามว่าง แต่ต่อมา เขาต้องย้ายไปเป็นพนักงานบริษัทศูนย์ซ่อมรถ อิเล็กทรอนิกส์ที่พัทยา ทำให้ห่างหายจากการทำสวนไปช่วงหนึ่ง

5 ปีที่พัทยาผ่านไป สวัสดิ์ตัดสินใจย้ายกลับมาอยู่บ้าน เพราะพ่อมีอายุเยอะขึ้น ต้องกลับมาดูแลสวนแทน

“ตอนนั้น อายุเราก็ก่อนขึ้น ความคิดเริ่มเปลี่ยน ไม่อยากเป็นแค่ลูกน้องเขาไปเรื่อย ๆ เพราะไม่รู้เขาจะเลิกจ้างเราวันไหน พอดีพ่อก็มีสวน ก็เลยตัดสินใจว่ากลับมาสานต่องานของพ่อดีกว่า พ่อก็แก่แล้ว” สวัสดิ์ย้อนถึงเหตุผลที่เขาตัดสินใจกลับบ้าน

สวัสดีมีพี่น้องทั้งหมด 4 คน ปัจจุบันพ่อแบ่งพื้นที่ให้เขา 27 ไร่ พื้นที่ที่เหลือกระจายแบ่งให้กับพี่น้องคนอื่น ในพื้นที่ทั้ง 27 ไร่ที่ได้รับส่วนแบ่ง เดิมเป็นสวนยางทั้งหมด แต่ต้นยางเก่าแก่มาก กรีดจนหมด “หน้ายาง” จะทนกรีดต่อไปก็ให้น้ำยางน้อย จึงตัดสินใจโค่นทิ้งแล้วหันมาปลูกทุเรียน เขาเริ่มปลูกทุเรียนเมื่อ 5 ปีที่แล้ว เพราะเป็นช่วงที่ทุเรียนราคากำลังดี พออย่างเข้าปีที่ 6 สวนทุเรียนของเขาก็เริ่มให้ผลผลิต

การงานที่ต้องเรียนรู้ใหม่

เมื่อปี 2562 เจ้าหน้าที่โครงการทุเรียนคุณภาพจากโครงการปิดทองหลังพระฯ เข้ามาประชุมที่ทำการหมู่บ้าน มีคนมาซักชวนให้สวัสดิ์เข้าร่วมโครงการด้วย ตอนแรกเขายังไม่มั่นใจนัก เพราะไม่รู้จักเตนารมณณ์และลักษณะการทำงานของโครงการ แต่เมื่อคิดว่า หากจะลองดูก็ไม่ใช่เรื่องเสียหาย เขาก็ตอบรับในที่สุด

ต่อมาเจ้าหน้าที่ของปิดทองหลังพระฯ เข้ามาที่สวนของสวัสดิ์เพื่อตรวจแปลง พบว่าอยู่ในสภาพทรุดโทรม ใบเหลืองทั่วต้นเลยทั้ง ๆ ที่เป็นทุเรียนที่ปลูกมาไม่กี่ปี เมื่อพบว่าต้นทุเรียนอยู่ในสภาพดังกล่าว เจ้าหน้าที่จึงแนะนำวิธีการดูแลให้เขา

“เขาก็ให้ฉีดยา แนะนำด้วยยาให้เสร็จสรรพ เราทำตามที่เขาบอก ทุเรียนก็ค่อย ๆ พี่นตัวดีขึ้น”

นอกจากการพ่นยาแล้ว อาสาสมัครยังให้ความรู้ต่าง ๆ แก่สวัสดิ์อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งล้วนเป็นสิ่งใหม่ที่เขาได้รับรู้ โดยเฉพาะการบำรุงต้นทุเรียนที่ต้องรู้ช่วงเวลาการใส่ปุ๋ย และการพ่นยาที่เหมาะสมกับช่วงเวลาต่าง ๆ ของทุเรียน

“อย่างทุเรียนที่อยู่ในใบแก่เขียว ถ้าเราให้น้ำทางใบ ก็จะสิ้นเปลืองเปล่า ๆ ไม่ได้ผล” สวัสดิ์ยกตัวอย่างความรู้ที่เขาได้จากอาสาสมัคร

“หรืออย่างการพ่นยาเราก็ควรต้องรู้ก่อนว่า ในสวนเรามีแมลงหรือโรคชนิดไหน จำเป็นต้องใช้ยาชนิดพ่น หรือเปล่า เพราะบางครั้งอาจไม่ต้องฉีดพ่นก็ได้ เช่นเรื่องถ้าพบว่าทุเรียนเป็นเชื้อรา แต่สภาพอากาศมีความแห้งแล้งเราก็ไม่จำเป็นต้องพ่น เพราะเชื้อราจะไม่แพร่กระจายในช่วงอากาศแบบนั้น” สวัสดิ์เล่า

“ตั้งแต่ร่วมงานกับโครงการ เราคิดว่าตัวเองได้ความรู้ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ไม่ได้ทำสวนทุเรียนตามยถากรรมแบบเดิมอีกต่อไป ตอนแรกเราก็เคยคิดว่าโครงการปิดทองหลังพระฯ คงไม่ต่างกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่ไม่จริงจิงอะไรนัก แต่พอมีอาสาสมัครเข้ามาแนะนำติดตามทุกอาทิตย์ ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามคำแนะนำก็ค่อยๆทำให้ทุเรียนของเราดีขึ้น ถ้าไม่มีปิดทองฯเข้ามาตอนนี้เราก็คงยังอยู่เท่าเดิม” สวัสดิ์บอก

แสงสว่างที่ปลายอุโมงค์

สวัสดิ์บอกว่า หลังเข้าร่วมโครงการเขาพบการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีอย่างชัดเจน โดยเฉพาะผลผลิตที่เพิ่มพูนขึ้น เดิมทุเรียนของเขา 100 ต้น ได้ผลผลิตประมาณ 4 ตัน รายได้ไม่ถึง 100,000 บาท มากสุดไม่เกิน 300,000 เพราะผลไม่สวยทั้งหนอนเจาะผล

“ตอนยังไม่เข้าร่วมโครงการ คนมักจะถามเราว่าได้กี่ล้านแล้ว..ก็ล้านแล้ว คงเห็นว่าเรามีทุเรียนเยอะก็เลยถามแบบนั้น พวกเขาไม่รู้หรอกว่าจริง ๆ แล้วเราขายได้ต่ำกว่านั้นมาก ต่างจากหลังเข้าร่วมโครงการที่ผลผลิตของเราขายได้ถึง 700,000 บาท เพิ่มขึ้นมาหลายเท่า และใกล้เงินล้านมากขึ้น”

ปัจจุบันสวีสต์ตินำต้นทุเรียน 100 ต้น จากที่มีทั้งหมด 300 ต้น เข้าร่วมโครงการ เนื่องจากต้นอื่นยังไม่ได้เกณฑ์มาตรฐาน เขาดูแลสวนทุเรียนด้วยกันกับภรรยา มีการจ้างแรงงานเข้ามาตัดแต่งกิ่งบ้างประมาณ 20% ของแรงงานทั้งหมด เขากับภรรยาเห็นตรงกันว่า ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้มาถึงจุดนี้ได้ คือความรับผิดชอบและใส่ใจที่มีต่อทุเรียน

“ถ้าจะทำให้ได้คุณภาพ เราต้องรับผิดชอบและใส่ใจต่อทุเรียนให้มากเป็นพิเศษ อย่างเราทุกวันนี้ ก่อนนอนจะต้องคิดตลอดว่าพรุ่งนี้จะทำอะไรบ้าง” และการมีความรับผิดชอบและใส่ใจต่อทุเรียนมากขึ้นเป็นพิเศษนี่เองที่นอกจากจะส่งผลให้ทุเรียนมีผลผลิตที่ดีขึ้นแล้ว ยังค่อยๆ ทำให้เขาและภรรยาเกิดความเปลี่ยนแปลงในตัวเองด้วย

ตัวเองที่เปลี่ยนไป

สวีสต์ตินยืนยันว่า ทุกวันนี้พฤติกรรมและความคิดของเขาเปลี่ยนไปเป็นอย่างมาก จากเดิมที่เที่ยวเตร่ ไม่ค่อยอยู่บ้าน ไม่ค่อยสนใจสวน แต่ปัจจุบันกลับไม่อยากออกไปไหน นอกจากเข้าสวน เขาบอกว่า ในหัวคิดแต่เรื่องว่าจะทำอย่างไร ผลผลิตออกมาดี หากเจอปัญหาใดปัญหาหนึ่งเกิดขึ้น ก็พยายามหาสาเหตุว่ามาจากไหน แล้วก็รีบศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อแก้ไข

“กลับบ้านไปเยี่ยมลูกที่ปानาละ ไปได้ไม่กี่วันก็อยากกลับมาดูสวน ลูกก็ห่วง สวนก็ห่วง ตอนนั้นนอกจากครอบครัวแล้ว ทุเรียนกลายเป็นลมหายใจในชีวิตของเราด้วย” สวีสต์ตินเล่า

จะไปให้ถึงฝัน

ในอนาคต สวีสต์ตินฝันว่าเขาอยากทำทุเรียนให้มีคุณภาพมาก ๆ ยิ่งขึ้น ทุเรียนคุณภาพ ในความหมายของเขาคือ รูปทรงผลต้องสวย ไม่บิดเบี้ยว เนื้อทุเรียนหนา และรสชาติอร่อย

“หากขยันและเอาใจใส่ใจอย่างทุกวันนี้ ในอนาคตทุเรียนคุณภาพที่ฝันจะต้องมีปริมาณที่มากขึ้น อาจไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ของทุเรียนทั้งหมด แต่ก็จะทำให้มันสามารถพาเราไปจับเงินล้านให้ได้ เราไม่กลัว ค่อย ๆ ทำไปตามกำลัง เหมือนหญ้าในสวน ถ้าเราไม่ขยันตัด หญ้าก็รกขึ้นทุก” สวัสดิ์เชื่อมั่น

สำหรับอนาคตอันใกล้ เขาและภรรยา มีแผนจะปรับเปลี่ยนระบบน้ำให้ดีขึ้น อยากทำเป็นระบบเปิดปิดอัตโนมัติ ไม่อยากเข้าไปเปิดปิดน้ำแต่ละต้นเพราะหากแก้ตัวลงกว่านี้คงทำไม่ไหว เมื่อมีเงินเก็บมากขึ้นต่อไปเน้นการจ้างแรงงานเข้ามาช่วย เนื่องจากสวนใหญ่สามีทำงานคนเดียว

“ช่วงนี้ทนเหนื่อยไปก่อนนะอีกสักปีสองปีเราก็มีเงินเก็บจากนั้นค่อยจ้างคนเข้ามาช่วย” ภรรยาบอกกับสามี

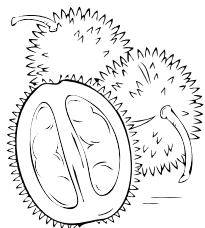
“อีกไม่เกิน 10 ปี หากผลผลิตทุเรียนดีขึ้นเรื่อยๆ อยากซื้อบ้านให้ลูก” นั่นคือความฝันที่วางไว้ ที่เขาและภรรยาจะเดินไปคว้ามาให้จงได้

นายสวัสดิ์ ยอดสุข อายุ 53 ปี

หมู่ 3 บ้านกระป่อง ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

นายอิสมาแอล หะยีโอะ จากคนขายต้นพันธุ์ สู่ผู้ผลิตทุเรียนคุณภาพ

“ขาดไม่ได้คือ ความอดทนแม่เกิดความล้มเหลว
เราต้องเดินหน้าและอดทนต่อไป แล้วผลลัพธ์ก็จะเกิดขึ้นเอง”

ทีละนิดทีละน้อย ค่อยเรียนรู้

อิสมาแอลเกิดที่ตำบลจวบ อำเภอกระแจะ จังหวัดนราธิวาส หลังจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 เริ่มทำงานหาเงินเลี้ยงชีพด้วยตนเอง อายุ 20 ปี เขาสามารถเก็บเงินได้จำนวนหนึ่ง จึงใช้เป็นทุนสำหรับซื้อต้นพันธุ์ทุเรียนหมอนทองจากชุมพรนำมาเฝ้าขายในพื้นที่ และเริ่มเรียนรู้เรื่องทุเรียนมาแต่ตอนนั้น

อิสมาแอลตระเวนขายต้นพันธุ์ทุเรียนอยู่ประมาณสามปี จึงคิดทำสวนทุเรียนของตนเองบ้าง เบื้องต้น เขาปรึกษาแม่ขอโค่นต้นยางครึ่งหนึ่ง ของสวน เพื่อปรับเปลี่ยนมาปลูกทุเรียน แม่ไม่ขัดข้อง เขาจึงลงมือปลูกทุเรียนจำนวน 122 ต้น ในพื้นที่ 6 ไร่

ทุเรียนของเขาเริ่มออกดอกเมื่ออายุ 3 ปี ระยะเวลาดังกล่าวอิสมาแอลเล่าว่าเขาต้องดูแลเป็นพิเศษ โดยให้น้ำทุกวันในช่วงหน้าแล้ง

การดูแลรักษาชาวไร่ปุย

ในปีแรกหลังปลูก ควรใส่ปุ๋ยและทำโคน จำนวน 4 ครั้ง
 ควรใส่ปุ๋ยและทำโคนครั้งที่ 1 หลังจากปลูกแล้วประมาณ 1 เดือน ควรใส่ปุ๋ยและ
 ทำโคนเดือนเว้นเดือน โดยแต่ละครั้งควรใส่ปุ๋ยในปริมาณ ดังนี้
 ครั้งที่ 1 ถึง 3 ใส่ปุ๋ยคอก จำนวน ๕ กิโลกรัมต่อต้น
 ครั้งที่ 4 ใส่ปุ๋ยคอก ๕ กิโลกรัมต่อต้น ร่วมกับปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 หรือ 15-15-15 ประมาณ
 150-200 กรัมต่อต้น ปีต่อไป

ในช่วงต้นฤดูฝนและหลังฤดู โดยควรใส่ปุ๋ยในปริมาณ ดังนี้
 ปุ๋ยคอก อัตราเป็นปุ๋ยก็ต่อต้นต่อปี เท่ากับ ๖ เท่าของขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของพุ่ม (เมตร)
 แบ่งใส่ 2 ครั้งต่อปี ยกตัวอย่าง (๕.๒๐ กิโลกรัม = 1 ปุ๋ยก็)
 ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 หรือ 15-15-15 อัตราเท่ากับขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของพุ่ม (เมตร)
 แบ่งใส่ 2 ถึง 4 ครั้งต่อปี

การตัดแต่งผล

ครั้งที่ 1 เมื่อผลอายุ 4 ถึง ๖ สัปดาห์หลังออกบาน ตัดแต่งผลที่มีขนาดเล็ก รูปทรงแปลกเบี้ย
 และไม่อยู่ในตำแหน่งที่ดีของทรงพุ่มหรือประมาณ 2 ถึง ๖ เท่าของจำนวนผลที่ดีของ
 ครั้งที่ 2 เมื่อผลอายุ ๓ สัปดาห์หลังออกบาน ะระนี้ถ้าทรงพุ่มที่ดีมีการติดปกติ มี
 ขนาดผล หรือมีโรคและเชื้อราเข้าทำลาย ให้ตัดทิ้ง

โดย สำนักงานเกษตรอำเภอเจ...

ส่วนปุ๋ยจะใส่บำรุงเดือนละครั้ง ทูเรียนให้ผลผลิตรุ่นแรกประมาณ 100 กิโลกรัม
 สร้างความยินดีให้เขาเป็นอย่างมาก แต่กระนั้นอิสมาแอลก็เลือกที่จะไม่ตัดขาย
 กลับนำแจกจ่ายให้แก่เพื่อนบ้านและมิตรสหายยามมาเยี่ยมเยือน

“เราอยากให้คนอื่น ๆ ได้กิน เป็นการฉลองที่ทูเรียนให้ดอกออกผล”
 อิสมาแอลเล่าถึงผลผลิตรุ่นแรกที่ได้รับเมื่อร่วม 30 ปีที่แล้ว

สร้างเสริมความรู้จากผู้อื่น

เข้าปีที่ 5 ทูเรียนเริ่มให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น แต่ด้วยเพราะอิสมาแอลยังไม่ีประสบการณ์ทูเรียนมากพอ ผลทูเรียนจึงหล่นร่วงเสียหายจำนวนหนึ่งที่เหลือก็เป็นผลผลิตที่ไม่สมบูรณ์นัก หลังเก็บผลผลิตปีนั้น เขาจึงตัดสินใจเดินทางไปเรียนรู้การทำสวนทูเรียนที่สวนแห่งหนึ่งในจังหวัดสงขลา โดยเรียนรู้ทั้งเรื่องระบบการให้น้ำและการใส่ปุ๋ยที่ถูกต้อง

หลังกลับมาจากการศึกษาเรียนรู้ อิสมาแอลนำความรู้ที่ได้มาทดลองใช้ในสวนปรากฏว่าทูเรียนของเขาให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 2 ตัน

“พอไปศึกษาที่สงขลา ก็ทำให้รู้ว่าการให้น้ำทูเรียนนั้น ควรให้ประมาณ 3 วันต่อครั้งก็พอ มากกว่านั้นจะทำให้ทูเรียนเกิดโรคต่าง ๆ ง่าย” อิสมาแอลเล่า

อิสมาแอลเรียนรู้การทำสวนด้วยตัวเองอยู่กว่าสี่สิบปี กระทั่ง 5 ปีมานี้เองที่สำนักงานเกษตรอำเภอลำปางเข้ามาช่วยเหลือ ได้มาแนะนำการทำสารชีวภัณฑ์ เขาก็ลองทำดู เพราะอยากลดต้นทุนเรื่องปุ๋ยเรื่องยา พอทำใช้แล้วมันก็ได้ผล แม้จะเห็นผลช้ากว่าการใช้สารเคมีก็ตาม

การเข้ามาของปีดทองหลังพระฯ

ไม่เพียงแต่การเข้ามาแนะนำการทำสารชีวภัณฑ์เท่านั้น มากไปกว่าเรื่องดังกล่าว เกษตรอำเภอยังทำให้อิสมาแอลได้รู้จักกับโครงการปีดทองหลังพระฯ ในเวลาต่อมาอีกด้วย โดยเขาเป็นหนึ่งในสมาชิกจำนวน 13 คน ที่เข้าร่วมพัฒนาสวนทุเรียนกับโครงการปีดทองหลังพระฯ เพื่อผลิตทุเรียนคุณภาพ ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ที่ได้รับการแนะนำและเรียนรู้

การเข้ามาเรียนรู้กับโครงการ ทำให้กระบวนการผลิตทุเรียนของอิสมาแอลยกระดับขึ้น ทั้งการให้น้ำ การสร้างระบบน้ำ การพ่นยา การตัดแต่งกิ่ง แต่งดอก แต่งผล และรายละเอียดอื่น ๆ อีกมากมาย อย่างเรื่องการพ่นยานั้น เขาเล่าว่าปีแรกที่เขาร่วมโครงการ เขาลงมือพ่นด้วยตัวเอง แต่หนอนก็ยังระบาดทั้งสวน ทำให้ผลผลิตเสียหายจำนวนมาก เมื่อปรึกษากับปีดทอง ก็ทำให้รู้ว่าเขาพ่นยาไม่ครบจำนวนครั้ง ปีต่อมาเขาจึงจัดจ้างให้คนอื่นมาฉีดพ่นแทน และเพิ่มการฉีดเป็น 10 รอบ ตามคำแนะนำที่ได้รับ

“ตอนนั้นเราพ่นยาด้วย ก็เลยจ้างคนมาฉีดให้ดีกว่า พอฉีดครบ ปัญหาเรื่องหนอนเรื่องแมลงก็หาย ทุเรียนก็ได้เพิ่มขึ้น” อิสมาแอลเล่า

“ปีดทองฯ ช่วยเราเยอะ เมื่อก่อนทำสวนแบบไม่ค่อยใส่รายละเอียดมากนัก แต่พอปีดทองฯ เข้ามา ความคิดของเราก็เปลี่ยนไปเลย เสียหายที่เกษตรกรจำนวนมากยังไม่ยอมเปิดใจ ไม่กล้าที่จะลองเปลี่ยนมารับสิ่งใหม่ ๆ ยังทำสวนอยู่ด้วยวิธีการเดิม ๆ ไม่เคยฉีดพ่นยา ไม่เคยตัดแต่งดอกตัดแต่งกิ่งอะไรทั้งนั้น ผลผลิตที่ออกมานอกจากจะได้น้อยแล้ว ยังถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลางอีก เพราะขาดคุณภาพ”

ทุกวันนี้ อิสมาแอลนำทุเรียนจำนวน 80 ตันเข้าร่วมโครงการ โดยเขาเป็นแรงงานหลักในการดูแลสวน จะจ้างแรงงานบ้าง ก็ในขั้นตอนการฉีดพ่นยา การห่อผลและตัดผลเท่านั้น

ดอกผลจากการปรับเปลี่ยนเรียนรู้

ผลที่เกิดขึ้นหลังเข้าร่วมโครงการฯ ทำให้อิสมาแอลเริ่มมีความมั่นคงทางการเงินมากขึ้น

ทุกวันนี้เขาอยากซื้อหอะไร ก็ไม่ติดขัดเหมือนเมื่อก่อน เมื่อปี 2562 ทุเรียนของเขาให้ผลผลิต 2 ตัน ทำรายได้ให้เขาจำนวน 180,000 บาท ซึ่งมาจากทุเรียน 8 ตันเท่านั้น ส่วนต้นอื่น ๆ ที่เข้าร่วมโครงการอยู่ในช่วงพัฒนาปรับเปลี่ยนให้เข้าใจเนื้อหาของโครงการ

ในปี 2563 ทุเรียนของอิสมาแอลให้ผลผลิตเพิ่มเป็น 4 ตัน หลังหักต้นทุนอิสมาแอลมีรายได้จำนวน 480,000 บาท ผลผลิตที่เพิ่มขึ้น นอกจากเพราะทุเรียนที่ผลิตได้มาตรฐานคุณภาพเพิ่มขึ้นแล้ว ยังเพราะว่า ทุเรียนที่ให้ผลผลิตเข้าเกณฑ์ของโครงการมีจำนวนต้นเพิ่มขึ้นกว่า 13 ต้นด้วย

ยังมีหนทางอีกกว้างไกล

ร่วมงานกับโครงการปิดทองหลังพระฯ มาได้ 2 ปี ทำให้อิสมาแอลเห็นช่องทางการทำสวนทุเรียนที่กว้างขวางและยาวไกลขึ้น

“เมื่อก่อนเราเห็นแค่ทางเดินสั้น ๆ แค่ใส่ปุ๋ย รดน้ำ รอทุเรียนออกดอกออกผลและเก็บเกี่ยวผลผลิตขายพ่อค้าที่มารับซื้อ แต่พอปิดทองเข้ามา เราพบว่ามันมีเส้นทางที่จะพัฒนาเพื่อทำให้เราสามารถไปไกลได้มากกว่านั้น ไม่ใช่แค่ทำสวนทุเรียนงก ๆ อยู่อย่างเก่า”

“อีก 2-3 ปี นอกจากอยากพัฒนาเรื่องการทำทุเรียนให้ได้คุณภาพให้ได้ปริมาณมากขึ้นแล้ว

เรายังอยากกันพื้นที่สวนไว้ 4-5 ไร่ เพื่อปลูกทุเรียนสักแปดสิบเก้าสิบต้น ให้เป็นศูนย์เรียนรู้แก่ผู้ที่สนใจเรื่องทุเรียนเข้ามาศึกษา” อิศมาแอลบอกเล่าถึงความฝันที่อยากให้เกิดขึ้น

“เราว่าถ้าทำเป็นศูนย์เรียนรู้ได้ จะเป็นประโยชน์ให้กับคนอื่น ๆ เป็นอย่างมาก เมื่อมีคนสนใจที่จะทำสวนทุเรียนแบบคุณภาพมากขึ้น ก็จะกลายเป็นเครือข่ายที่กว้างใหญ่ขึ้น สามารถต่อรองราคาที่เป็นธรรมกับพ่อค้าคนกลางมากขึ้น เพราะในอนาคตเมื่อไม่มีปิดทองแล้ว เราก็คงต้องขายผลผลิตกับพ่อค้าคนกลางเหมือนเดิม แต่ทำอย่างไรจึงจะได้ราคาที่ไม่ถูกชู้ดริต การทำให้คนหันมาทำทุเรียนคุณภาพกันเยอะ ๆ แล้วรวมตัวกันเป็นเครือข่าย เราคิดว่าจะเป็นทางออกเรื่องดังกล่าวได้” อิศมาแอล กล่าว

ต่อความฝันดังกล่าว ทำให้ทุกวันนี้ อิศมาแอลพยายามปลูกฝังให้ลูกทั้ง 5 คน เข้ามามีส่วนร่วมในสวน ซึ่งมีคนหนึ่งที่เขาเห็นว่ามีความก้าวหน้าที่จะสานต่อพ่อได้

“เขาก็คอยช่วยตัดหญ้า ช่วยใส่ปุ๋ย ฝึกทาบกิ่ง ต่อยอด เราคิดว่าในอนาคตถ้าเขาเอาจริงเอาจัง ก็จะสามารถเข้ามาดูแลสวนต่อจากเราได้ และถ้าศูนย์เรียนรู้เกิดขึ้นได้ เขานี้แหละที่จะเข้ามาเป็นกำลังหลัก” อิศมาแอลมั่นใจ

ส่วนความคาดหวังต่อกลุ่มทุเรียนคุณภาพที่ทำงานร่วมกับโครงการปิดทองหลังพระฯ นั้น อิศมาแอลคาดหวังว่าในอนาคต หากไม่มีโครงการคอยสนับสนุนแล้ว สมาชิกในกลุ่มจะเข้ามาเป็นตัวหลักในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่คนอื่น ๆ รวมถึงยังสามารถเกาะเกี่ยวกันผลิตทุเรียนคุณภาพเพื่อป้อนเข้าสู่ตลาดในราคาที่เป็นธรรม

“วันข้างหน้า หากปิดทองถอนตัวไป เราต้องช่วยกันเอง ดูแลกันเอง เพราะการเกาะเกี่ยวกันเป็นกลุ่มแบบนี้มันจะมีพลังในการถ่ายทอดความรู้และพลังในการต่อรองมากกว่า” เขากล่าวทิ้งท้าย

นายอิสมาแอล ะยีโอะ อายุ 63 ปี

หมู่ 7 บ้านบุเกะตาโมง ตำบลบุเกะ อำเภอลำดวน จังหวัดนราธิวาส

นายแวอูมา ดาเล็ง
คลื่นลูกใหม่ของทุเรียนธารโต

“สิ่งสำคัญที่จะทำให้เรายืนด้วยลำแข้งตัวเอง
คือความรู้”

เคยช่วยพ่อต่อมาจากทำสวนทุเรียนด้วยตัวเอง

แวอุมาย้ายตามพ่อแม่มาจากปัตตานี เพื่อมาบุกเบิกที่ทำสวนในพื้นที่อำเภอธารโต จังหวัดยะลา เหมือนเช่นคนอื่นๆ ตั้งแต่อายุ 12 ปี จากนั้นแวอูมาได้กลับไปเรียนหนังสือที่ปัตตานี จนสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสอนศาสนา ปอเนาะ เขาใช้เวลาในยามว่างเว้นจากการเรียนช่วยพ่อทำสวน ตั้งแต่ช่วงอายุ 20 ปี จนกระทั่งเรียนจบ

เขาบอกว่า ต่อมาพ่อเริ่มเปลี่ยนสวนลองกองมาปลูกทุเรียนแทน โดยซื้อต้นกล้าทุเรียนมาจากแหล่งขายที่พ่อค้าแม่ค้ารับซื้อมาจากทางจังหวัด ระยอง พันธุ์ที่ซื้อมาส่วนใหญ่เป็นพันธุ์หมอนทอง รองลงมาคือพันธุ์ชะนี มีอยู่ 10 ต้น และพันธุ์ก้านยาวอยู่หนึ่งต้น

เมื่อแวอูมาแต่งงานมีครอบครัว พ่อแบ่งที่สวนทุเรียนจำนวน 30 ต้น ให้เขาได้ทำกิน และเขาได้ปลูกเพิ่มอีก 20 ต้นในเวลาต่อมา เขาบอกว่าวิธีการปลูกทุเรียนของเขามีจุดเด่นตรงที่การขุดหลุมให้กว้างกว่าคนอื่น โดยจะขุดหลุมลึก กว้าง และยาว 1 เมตร เท่ากันหมด คนอื่นเขาจะลึกแค่ 50 เซนติเมตร แต่ว่าการขุดหลุมปลูกทุเรียน

กว้างเมตรคูณเมตร จะทำให้ดินร่วนรกรากสามารถซอนไซหาอาหารไปได้ไกล เขาบอกว่านี่เป็นเคล็ดลับที่พ่อเฝ้าสั่งสอนมาและนำมาใช้จนถึงปัจจุบัน

เข้าร่วมโครงการทุเรียนคุณภาพ

แวอุม่าเป็นสมาชิกในโครงการเกษตรแปลงใหญ่มาแล้ว 2 ปี ทำให้ได้รู้จักกับโครงการปิดทองหลังพระฯ ผ่านทางสำนักงานเกษตรอำเภอธารโต ในปี 2560 โดยนายเกษตรอำเภอแจ้งว่าจะมีโครงการเข้ามาสนับสนุนการทำทุเรียนคุณภาพ

จากครั้งที่ตัดสินใจเข้าร่วม เริ่มแรกได้เข้าการฝึกอบรมเรื่องการปลูกและดูแลทุเรียนให้ได้คุณภาพ แวอุมารู้สึกตื่นเต้นกับความรู้ใหม่ๆที่ได้รับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง โรคและแมลงที่เกิดกับทุเรียน เพราะก่อนหน้านี้มัน สิ่งที่อยู่ในเนื้อหาการฝึกอบรมในวันนั้น ตนเคยประสบมาเกือบทั้งหมด แต่ไม่มีความรู้ในเชิงลึก ไม่เคยรู้อาการของโรคอย่างละเอียด เขาบอกว่า *“แม้แต่ยาที่กำจัดยังต้องเข้าไปสอบถามเจ้าแก้วร้านขายเคมีเกษตร ทุเรียนเกิดอาการแบบนี้ มีแมลงชนิดนี้อยู่ต้องให้ยาตัวไหน และให้เขาจัดมาให้เลย”*

แต่หลังจากเข้าอบรมทำให้เริ่มมีความรู้เพิ่มขึ้น เมื่อกลับมาทำสวนก็เริ่มสังเกตโรคแมลง และเอาใจใส่ที่สวนของตัวเองมากยิ่งขึ้น *“ดีใจที่มีคนเข้ามาสอนถึงที่ เราก็ไม่อยากปฏิเสธ”*

นอกจากนั้นแล้วแวอุม่ายังได้รับการทาบทามให้เป็นอาสาทุเรียน (อสท.) อีกด้วย แต่ตนเองกำลังวางแผนที่จะทำสวนของตนเองให้ได้คุณภาพเสียก่อน และกังวลว่าจะดูแลสวนให้กับคนอื่นได้ไม่ไหว เขาเลยปฏิเสธไป *“ตอนนั้นเกษตรอำเภอได้ถามว่าสนใจเป็นอาสาฯไหม เรากลัวทำได้ไม่ดีเพราะถ้าเข้าไปดูแลสวนให้คนอื่น ไหนจะต้องกลับมาทำที่สวนตัวเอง เรายังทำคนเดียวกลัวจะไม่ไหว”* เขาบอก

แวอุม่าบอกว่า เขาสามารถทำตามขั้นตอนการผลิตทุเรียนคุณภาพได้เกือบทุกขั้นตอน แต่มีอ่อนแรงไปบ้างในเรื่องฉีดพ่น ในปีหลังเขาเลยแก้ปัญหาโดยการให้ทีมงานของโครงการที่มาให้บริการฉีดพ่นให้ ทำให้คลายความกังวลไปได้บ้าง แต่ก็ยอมรับว่า ทุเรียนบางต้นมีความสูงมากเกินที่จะฉีดพ่นถึง

ปัญหาอีกอย่างที่เขาต้องเผชิญคือ มีกระรอกมารบกวนและทำลายทุเรียนของเขาทุกปี ซึ่งกระรอกจะอาศัยตามสวนยางเขาบอกว่าบางต้นกระรอกทำความเสียหายเกือบหมดต้น เหลือไว้เพียง 10% ของผลผลิต

แวอูมาเป็นหลักในการดูแลสวน คิดเป็น 75 เปอร์เซ็นต์ของแรงงาน ส่วนภรรยาเข้ามาช่วยใส่ปุ๋ยและตั้งสายยางเมื่อฉีดพ่นยา คิดเป็น 20% และที่เหลือมีการจ้างแรงงานเข้ามาตัดแต่งกิ่ง แต่งผลและโยงกิ่ง

การเปลี่ยนแปลงหลังเข้าร่วมปิดทองฯ

ปีแรก แวอูมา เข้าร่วมโครงการ 60 ต้น แต่ต่อมาได้แบ่งพื้นที่สวนกันกับพี่ชายทำให้เหลือทุเรียนที่เข้าร่วมโครงการอยู่ จำนวน 33 ต้น โดยมีทั้งต้นทุเรียนอายุราวสามปีที่พอยกให้ บวกกับที่ตนได้ปลูกเองเมื่อสิบกว่าปีที่ผ่านมา และปัจจุบันเขาก็ได้ปลูกเพิ่มเติมอยู่อีกเรื่อยๆ

เขาบอกว่า การเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดอาจจะดูได้จาก ผลของความเสียหายจากหนอนเจาะทุเรียนที่น้อยลงอย่างเห็นได้ชัด *“เดิมถ้าผลผลิต 1 ตัน เจอความเสียหายมากที่สุด 100 กิโลกรัม ซึ่งแต่ละปีความเสียหายจะไม่เท่ากัน ปัจจุบันเจอความเสียหายเพียง 10 กิโลกรัมต่อ 1 ตัน เท่านั้น”* แวอูมาบอก

แม้ขั้นตอนของการฉีดพ่นของแวอูมา จะเป็นข้อปฏิบัติที่หนักใจที่สุดของเรา แต่เขาได้พยายามทำให้ดีขึ้นในปีถัดมา จากในปีแรกฉีดพ่นช่วงปลายจะเก็บเกี่ยวแล้วประมาณ 4-5 ครั้ง ในปีที่สองจึงได้เพิ่มการพ่นยา 10 ครั้ง ทำให้ผลผลิตโดยเฉลี่ยหลังจากเข้าร่วมโครงการ ปี 62 ได้ ขายได้ประมาณ 200,000 บาท และปี 2563 ได้ 450,000 บาท เงินที่ได้จากการขายทุเรียนทำให้เขามีเงินที่สามารถต่อเติมบ้านให้ภรรยาได้ เป็นความภูมิใจของเขาที่มีเงินที่หามาได้จากน้ำพักน้ำแรงของตนเอง

ให้ตัวเองเป็นนักเรียนดีเด่นในการดูแลเรียน

แวอูมาสะท้อนการเปลี่ยนแปลงในตัวเองว่า เขามีความขยันเพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งอาจเพราะมีอาสาทุเรียนมาคอยถามไถ่ มีส่วนช่วยที่เข้ามากระตุ้นให้ทำตามขั้นตอนต่างๆ “ไม่ขยันก็ต้องขยัน” เขากล่าว

เขายังบอกอีกว่า เขามีความรู้เพิ่มขึ้น เช่น จากเดิมเข้าใจว่าทุเรียนจะดูดซึมอาหารจากทางรากในดินอย่างเดียว แต่โครงการปิดทองหลังพระฯ ก็มาทำให้รู้ว่าพืชสามารถรับสารอาหารทางใบด้วยเช่นกัน “แต่ก่อนไม่รู้ว่ามีปากกินอาหารได้ด้วยก็ใส่ปุ๋ยแค่ทางดินอย่างเดียว” แวอูมาเผย

การเข้าร่วมโครงการฯ และทำตามขั้นตอนต่างๆ เห็นผลถึงความสำเร็จมากขึ้น จึงเชื่อมั่นในเส้นทางของการเป็นเกษตรกรที่โครงการปิดทองฯ เข้ามาสนับสนุนในครั้งนี้

เขาให้คะแนนตัวเองในการเป็นเกษตรกร 9 คะแนนเต็ม 10 เพราะการเอาใจใส่ดูแลสวนในทุกๆวัน อีกหนึ่งคะแนนแถมมาให้เหตุผลว่า *“ยังทำได้ไม่ดีพอในเรื่องการฉีดพ่นยาเพราะยังเจอปัญหาหนอนเข้าทำลายอยู่ตลอด โรคก็ยังมีอยู่ แก้ปัญหายังไม่ขาด”*

อนาคตที่อยากเห็น

ปัจจุบันสวนยางในพื้นที่ธารโต เริ่มถูกโค่นทิ้งเกษตรกรส่วนใหญ่หันมาปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้น สิ่งที่ทำให้ทุเรียนธารโตมีชื่อเสียงเพราะเรื่องสภาพอากาศที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของทุเรียน ทำให้มีรสชาติอร่อยกว่าที่อื่น

แถมมาฝันไว้ว่า อีก 3 ปี จะทำสวนทุเรียนให้สมบูรณ์ที่สุด ไม่มีโรค แมลงในสวน เพื่อให้คนที่ซื้อทุเรียนจากธารโตไปได้กินทุเรียนที่เปี่ยมด้วยคุณภาพจริงๆ ในอนาคตเขาจะปลูกทุเรียนเพิ่มอีก 5 ไร่ ในพื้นที่สวนยาง แถมมาจะแจ้งขอเงินสงเคราะห์กองทุนสวนยาง 16,000 บาทต่อปี ซึ่งเป็นทุนให้เปล่า ส่วนต้นยางอายุ 40 ปีที่มีอยู่ก็จะเอาไว้ขายไม้แล้วมีเงินไว้เป็นทุนสำหรับค่าแรงงานที่จะเริ่มปลูกทุเรียนตรงที่ดินแปลงนั้น

เขามีความคาดหวังว่าอีกประมาณ 3 ปีเกษตรกรสวนทุเรียนจะมีความเข้มแข็งสามารถเดินหน้าเองได้

นายแถมมา ตาเล็ง อายุ 41 ปี

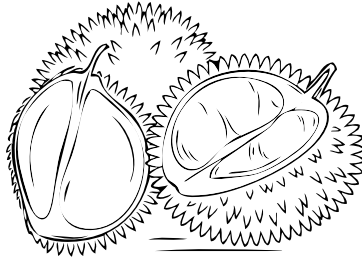
หมู่ 3 บ้านจาเราะแป ตำบลธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

นายสุริยันต์ จันทรมณี

ความรู้ที่ได้ มีค่ามากกว่า
ราคาทุเรียนที่เพิ่มขึ้น

“ผมดีใจมากที่ได้รับความเชื่อมั่นศรัทธาจากน้องๆ
และมีความสุขทุกครั้งที่ได้ถ่ายทอด
และแลกเปลี่ยนความรู้กับคนอื่น ๆ”

ทัศนคติที่เปลี่ยนแปลง

หนึ่ง เป็นหนุ่มจากอุบลราชธานี ที่พบรักกับสาวยะลาตั้งแต่เรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง จนมาปักหลักทำสวนเกษตรกรทุเรียนคุณภาพที่บ้าน กม. 26 ใน ตำบลตาเนาะปูเต๊ะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา เข้าร่วมโครงการทุเรียนคุณภาพเมื่อปี 2562 และมีโอกาสเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมที่จังหวัดจันทบุรีและระยอง เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ จากคนที่คิดว่าตัวเองมีความรู้ด้านการปลูกทุเรียนเป็นอย่างดี แต่การฝึกอบรมในครั้งนั้น ทำให้ทัศนคติของเขาเปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง

“โครงการทำให้พบว่า ที่ผ่านมามีผมแทบไม่ได้รู้อะไรเลย การผลิตทุเรียนให้ได้คุณภาพนั้นไม่ใช่สักแต่ใส่ปุ๋ยบำรุงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังมีขั้นตอน ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการดูแลรักษา ความรู้ที่ได้มาเทียบกับของเดิมแตกต่างกันราวฟ้ากับดินเลย

“ก่อนนี้ผมเป็นคนใจร้อนนะ แต่หลังฝึกอบรม ผมก็เริ่มใจเย็นขึ้น เพราะการผลิตทุเรียนคุณภาพเราจะใจร้อนไม่ได้ ยิ่งต้องทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ เราก็ยังต้องเรียนรู้ที่จะรับฟังความคิดเห็นคนอื่น ทุกวันนี้ผมสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรผู้ทำสวนทุเรียนคนอื่น ๆ ได้อย่างสนุกสนาน ผมเองก็เต็มใจที่จะถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่ผมมีให้กับคนอื่นอย่างไม่หวงวิชา”

ปัจจุบันหนึ่งสตรอกอยู่กับการผลิตทุเรียนคุณภาพจำนวน 40 ต้น ในพื้นที่ 6 ไร่ โดยตนเองเป็นแรงงานหลักในสวน มีการจ้างแรงงานตัดหญ้าบ้าง และมีภรรยา ซึ่งรับราชการคอยให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด

จากความไม่โยกย้ายถิ่นทุเรียนคุณภาพ

หนึ่งรู้จักโครงการทุเรียนคุณภาพครั้งแรกจากเกษตรอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นผู้ดูแลพื้นที่ตำบลตาเนาะปูเต๊ะ ครั้งแรกที่ถูกชักชวนเข้าร่วมโครงการหนึ่งปฏิเสธ เพราะคิดว่าตัวเองมีความเข้าใจในทำสวนทุเรียนดีอยู่แล้ว สิ่งที่โครงการฯ จะนำมาถ่ายทอดให้กับเกษตรกรคงไม่ได้แตกต่างจากสิ่งที่ตัวเองทำอยู่ “ตอนแรกผมไม่สนใจเข้าร่วมโครงการเลยสักนิด เพราะผมคิดว่าตัวเองก็ทำทุเรียนคุณภาพอยู่แล้ว เข้าร่วมโครงการฯ ก็ตั้งแต่จะทำให้มากเรื่องมากความเปล่าๆ” แต่ต่อมาในปี 2562 นายเกษตรอำเภอบ้านนิงस्ताติดต่อมาอีกครั้ง “พอเขาโทรมาครั้งที่สอง ผมถามเกษตรอำเภอกว่าเขาจะมาสอนอะไรบ้าง คำตอบที่ได้คือ เบื้องต้นเขาจะพาไปเรียนรู้ดูงานแปลงทุเรียนคุณภาพที่ทำอยู่ก่อนแล้ว ผมนั้น แม้จะทำทุเรียนมานาน ไม่ค่อยได้ดูได้เห็นสวนที่มีคุณภาพของคนอื่น พอเขาบอกแบบนี้ ผมก็เริ่มสนใจ เลยตอบตกลงไปร่วมศึกษาดูงานด้วย”

การมีโอกาสไปเรียนรู้สวนทุเรียนคุณภาพของคนอื่น ประกอบกับการให้ความรู้ระหว่างการศึกษาดูงานจากเกษตรกรอำเภอในครั้งนั้นนั่นเอง ที่เป็นแรงบันดาลใจให้หนึ่งเข้าร่วมโครงการอย่างเต็มตัวในที่สุด

ความเข้าใจนำมาสู่วิธีการที่ดี

การผลิตทุเรียนคุณภาพคือ อย่งใส่ใจและละเอียดเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งเมื่อปฏิบัติตามแนวทางที่โครงการปิดทองหลังพระฯ มาแนะนำแล้ว ผลสำเร็จอย่างแรกที่เขามีความภาคภูมิใจเป็นอย่างมากคือสามารถทำให้ทุเรียนที่เคยผลิตได้แต่ “ทุเรียนหนามแดง” กลายเป็น “ทุเรียนหนามเขียว” ตามที่ต้องการได้ในที่สุด ในด้านการกำจัดหนอนศัตรูทุเรียน ก็เป็นอีกอย่างหนึ่งที่สร้างความน่าพอใจให้กับคุณหนึ่งไม่น้อย เพราะหลังเข้าฝึกอบรมเรื่องการกำจัดหนอนเจาะเมล็ดครั้งหนึ่งที่จังหวัดจันทบุรี ก็ทำให้เขามีความรู้เรื่องวงจรชีวิตของหนอนเจาะเมล็ดเพิ่มขึ้น สามารถนำความรู้ดังกล่าวมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งการป้องกันในช่วงเวลาที่ผีเสื้อจะวางไข่ และวิธีการกำจัดโดยไม่สิ้นเปลืองเงินทุนในช่วงที่เกิดการระบาดของหนอนเจาะ

หนึ่งยอมรับว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องฤดูกาล เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เข้าใจขั้นตอนและรายละเอียดการดูแลต้นทุเรียนในแต่ละช่วง นับตั้งแต่หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ต้องดูแลลำต้น ตัดแต่งกิ่ง จนถึงการปิดดอก ที่จะมีผลอย่างมากในการทำให้ทุเรียนติดลูก

กระนั้นก็ตาม ด้วยระยะเวลาที่เพิ่งเข้าร่วมโครงการได้ไม่นานนัก หนึ่งยอมรับว่าวิธีการที่ทำให้กิ่งทุเรียนทุกๆ กิ่งมีดอกและติดเป็นผลยังเป็นเรื่องยากอยู่ ซึ่งต้องสั่งสมประสบการณ์ และทดลองเทคนิค ความรู้ ให้แม่นยำกว่านี้ในอนาคต

ดอกเบี้ยของการเรียนรู้

ปีแรกที่หนึ่งหันมาเข้าร่วมโครงการฯ และทำตามขั้นตอนทุเรียนคุณภาพ ทำให้ผลผลิตทุเรียนของเขาเพิ่มขึ้นอย่างน่าพอใจทั้งในแง่คุณภาพและปริมาณ ในด้านปริมาณ ทำให้เขาสามารถผลิตทุเรียนได้ถึง 4,200 กิโลกรัม จากที่เคยผลิตได้ประมาณ 3,200 กิโลกรัมเท่านั้น ขณะที่ในด้านคุณภาพ ผลผลิตที่เกิดขึ้นก็มีคุณภาพตามความต้องการของล้ง สามารถขายได้ในราคาที่สูงกว่าตลาดทั่วไป นำมาสู่รายได้ที่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

กระนั้นก็ตาม หนึ่งบอกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว ก็ยังไม่ใช่ผลสำเร็จขั้นสูงสุด เพราะต้องนำไปเป็นต้นทุนในการพัฒนาสวนทุเรียนให้ดียิ่งๆ ขึ้นในปีต่อไป เขาเห็นว่าคุณภาพและประสบการณ์ที่ได้จากโครงการฯ เป็นสิ่งได้กำไรมหาศาล

“แต่เดิม ผมคิดว่าตัวเองมีความรู้ความเข้าใจเรื่องทุเรียนเยอะอยู่นะ แต่ผ่านไปปีเดียว กลับพบว่าเทียบไม่ได้เลยกับความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติตามขั้นตอนที่โครงการฯ แนะนำ ทั้งยังเป็นความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริงๆ สามารถพิสูจน์ให้เห็นจริง ด้วยผลผลิตที่เกิดขึ้น ไม่ได้มีแค่ทฤษฎี ยิ่งทำ ก็ยิ่งเกิดความรู้ นอกเหนือไปจากนี้ โครงการฯ ยังทำให้ผมรู้จักกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถร่วมงานกับคนอื่นๆ ได้อย่างเอื้อเพื่อเมื่อปีนั้นผมถือว่ามันมีค่ามากกว่าเงินรายได้ที่เพิ่มขึ้นเสียอีก”

ทัศนคติที่เกิดขึ้นเช่นนี้ ทำให้หนึ่งเกิดความภาคภูมิใจในตัวเองและก่อความสุขให้เขาในยามที่ทำงานร่วมกับผู้อื่น ผลผลิตล่าสุดเขาต้องเจอกับปัญหาฝนลงหนัก ทำให้คุณภาพทุเรียนไม่ได้ดังที่ตั้งใจไว้มากนัก แต่เขาก็ถือว่าสภาวะของลมฟ้าอากาศเป็นสิ่งที่ควบคุมได้ยากสำหรับเกษตรกร และทุกคนต้องเจอเหมือนกันหมด แต่ก็ยังนับว่าโชคดีที่ราคาของทุเรียนขยับสูงขึ้นกว่าปีก่อน ทำให้ยังมีกำลังใจและเดินหน้าตามที่ตั้งใจเอาไว้

ประตูสู่ความสำเร็จ

การผลิตทุเรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานนั้น หนึ่งในยืนยันว่า หัวใจสำคัญที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จก็คือความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และเอาใจใส่อย่างจริงจัง

“ความอยากรู้จะนำพาไปสู่การลงมือทำอย่างจริงจัง การลงมือทำอย่างจริงจังจะก่อให้เกิดการพัฒนาในที่สุด” คุณหนึ่งสรุปสั้นๆ แต่ได้ใจความ

หัวใจอีกอย่างหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพในการผลิตทุเรียนในทัศนะของหนึ่งก็คือ ต้องทำงานร่วมกับคนอื่นได้ ซึ่งสิ่งนี้ที่เลี้ยงจะต้องกระตุ้นส่งเสริมให้เกิดขึ้น เพราะมันจะทำให้เกิดการนำความรู้และประสบการณ์ที่แต่ละคนมีมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

“ส่วนตัวผม สิ่งไหนที่ได้เรียนรู้มา ผมอยากถ่ายทอดให้กับคนอื่นมากๆ เพราะเชื่อว่าการเติบโตไปพร้อมๆ กันมันจะนำความยั่งยืนมาสู่เกษตรกรผู้ผลิตทุเรียน ซึ่งการช่วยกันถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่มีให้กับคนอื่นๆ ผมคิดว่าหลายคนก็ทำได้ เพียงแต่ยังขาดความมั่นใจ”

นอกจากสิ่งที่กล่าวมาแล้ว หนึ่งยังทิ้งท้ายให้ฟังว่า ความซื่อสัตย์ต่ออาชีพคือคุณสมบัติที่เกษตรกรทุกคนควรจะต้องมี *“เกษตรกรที่ดีต้องมีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการตัดสินใจตัดเก็บทุเรียน ต้องไม่ตัดเก็บก่อนอายุเพียงเพราะกำลังอยู่ในช่วงทุเรียนได้ราคาสูง แต่ต้องตัดในช่วงที่ทุเรียนจะให้รสชาติอร่อยที่สุด เพราะนั่นเท่ากับเกษตรกรมีความซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภค”*

นายสุรียนต์ จันทรณีย์ อายุ 47 ปี

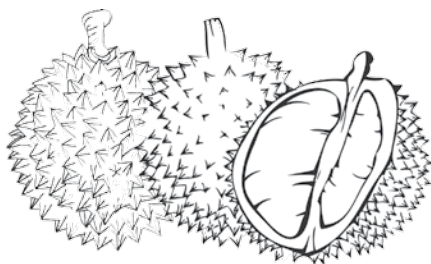
บ้าน กม. 26 นอก ตำบลตาเนาะปูเต๊ะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

นายชามะ ทรอแซ

**การผลิตทุเรียนคุณภาพ
เปรียบได้กับการเลี้ยงดูลูก**

“มันต้องขยันขันแข็ง ใจต้องสู้ แล้วประสบการณ์จะเกิด
ที่สำคัญต้องซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์จะทำให้เราเคารพตัวเอง”

คนขับรถโดยสารสุ่แวดวงทุเรียน

นายฮามะ ตรอแซ หรือป๊ะดอมะ เริ่มทำงานหาเลี้ยงชีพตัวเอง ตั้งแต่อายุ 18 ป๊ะดอมะยึดอาชีพขับรถประจำทางจากหมู่บ้านไปตัว เมืองยะลาเป็นหลัก กระทั่งผ่านไปร่วม 25 ปี ก็หันมาทำสวนทุเรียนและ รับผิดชอบต่อขายต่างจังหวัดและประเทศมาเลเซีย

ประสบการณ์จากการทำสวน และการซื้อขายทุเรียนกับคู่ค้าต่างถิ่น ทำให้ป๊ะดอมะได้เห็นวิธีการผลิตทุเรียนที่หลากหลาย จึงสามารถยืนยันได้ อย่างหนักแน่นว่า การจะได้มาซึ่งทุเรียนคุณภาพนั้น ต้องแลกมากับการ เอาใจใส่ทุเรียนอย่างจริงจังเท่านั้น

ปัจจุบัน ป๊ะดอมะ มีลูก 5 คน ตลอดระยะเวลาร่วม 20 ปี ที่อยู่ใน แวดวงทุเรียน ทั้งในฐานะผู้ผลิต ผู้รับซื้อ ผู้จำหน่าย นอกจากจะทุ่มเทให้ กับทุกๆบทบาทดังกล่าวอย่างจริงจังแล้ว ป๊ะดอมะยังใส่ใจในการปลูกฝัง ให้ลูกๆ ทั้ง 5 คน ให้รักในอาชีพการทำสวนทุเรียนอีกด้วย

ไม่ปล่อยให้โอกาสผ่านไปเลย

ปะดอมะ ได้ยินเรื่องโครงการทุเรียนคุณภาพครั้งแรกจากผู้ใหญ่บ้าน ในการเข้าร่วมประชุมเมื่อปี 2561 และยังจำคำพูดของผู้ใหญ่บ้านวันนั้นได้ดี “เขาเข้ามาช่วยชาวบ้านให้ผลิตทุเรียนที่มีคุณภาพ เพื่อจะขายได้ราคาสูงขึ้น แต่ชาวบ้านต้องช่วยกันดูแลตัวเอง เพราะเขาจะอยู่เบื้องหลังแบบปิดทองหลังพระเท่านั้น”

คำพูดของผู้ใหญ่บ้านนี่เองที่ทำให้ปะดอมะ คิดว่าเป็นโอกาสอันดีที่จะช่วยยกระดับการผลิตทุเรียนให้ดีขึ้น ยิ่งการเข้าร่วมโครงการเป็นไปแบบสมัครใจ ก็จะช่วยคัดกรองคนที่อยากทำจริงๆ เท่านั้นมาร่วม ซึ่งจะเป็นปัจจัยเบื้องต้นที่จะทำให้โครงการมีแนวโน้มเกิดผลสำเร็จ ด้วยเห็นแนวโน้มเช่นนี้ ปะดอมะจึงไม่ลังเลที่จะเข้าร่วมโครงการฯ

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ปีแรก ปะดอมะนำทุเรียนเข้าร่วมโครงการฯ เพียงแค่ 20 ต้น เนื่องจากยังไม่สามารถหาระบบน้ำให้ครอบคลุมจำนวนต้นทุเรียนตามเงื่อนไขของการเข้าร่วมได้ทั้งหมด ครั้นเมื่อทุเรียนทั้ง 20 ต้นให้ผลผลิต และนำไปขายให้กับคลังของโครงการ เบื้องต้นก็ยังมิมีปัญหาในด้านการคัดเกรดอยู่บ้าง เพราะปะดอมะเห็นว่าตัวเองมี

ประสบการณ์การค้าขายทุเรียนมานาน จึงไม่เห็นด้วยกับเจ้าหน้าที่คัดเกรดของโครงการ ที่คัดทุเรียนจำนวนหนึ่งของตนเองไปอยู่ในกลุ่มที่มีแปงในเนื้อทุเรียนไม่ถึง 75 เปอร์เซ็นต์ (ซึ่งราคาทุเรียนจะตกลงหรือถูกคัตให้ตกไซส์) จนต้องกริดให้ดูเนื้อทุเรียนเพื่อยืนยัน จนท้ายที่สุดต้องมีการประนีประนอมและจบลงด้วยดี เหตุการณ์ครั้งนั้น มิได้ทำให้ปะดอมะหันหลังให้กับโครงการ และเขาคิดเสียว่าเป็นการเข้าใจผิดกัน เขาได้กลับมาบ้านพร้อมกับการข่มงวดกับการตัดทุเรียนที่จะส่งขายที่ล้งของโครงการในครั้งต่อมา

แม้จะมีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น แต่เมื่อคำนวณรายได้จากการขายทุเรียนในครั้งนั้น ปะดอมะก็ยังได้ราคาสูงกว่าการขายกับล้งทั่วไปในปีก่อนๆ มากกว่าเท่าตัว จึงนำเงินที่ได้มาลงทุนทำระบบน้ำจนครอบคลุมทั้งสวน รวมทั้งตัดสินใจเยี่ยมปุ๋ยและยาจากโครงการฯ มูลค่า 50,000 บาท มาใช้ เพื่อนำทุเรียนทั้ง 188 ต้นเข้าร่วมโครงการฯ ในปีต่อมา

เหตุผลประการสำคัญที่ปะดอมะตัดสินใจนำทุเรียนเข้าร่วมโครงการฯ เพิ่มขึ้นถึง 10 เท่าตัว ก็เพราะเห็นว่าจากประสบการณ์ในปีแรกตัวเองสามารถทำได้สำเร็จแน่ๆ *“ก็เห็นๆ อยู่แล้วว่าเราทำได้ ถ้าเราดูแลเอาใจใส่เหมือนเลี้ยงลูกของเราเอง มันก็จะออกมาดี”* ปะดอมะกล่าว

นอกจากจะดูแลเอาใจใส่ทุเรียนอย่างละเอียดทุกขั้นตอนแล้ว เคล็ดลับที่สำคัญในการผลิตทุเรียนคุณภาพของปะดอมะคือ การดูแลกิ่งไม่ให้มีลูกมากเกินไป

“คนอื่น ๆ มาถามและอยากทำให้ได้คุณภาพเหมือนเรา เราก็แนะนำไปว่าลูกทุเรียนที่ติดแล้วไม่ต้องเอาไว้เยอะ มีลูกมากเกินไป มันก็จะแย่งกันกิน มันจะกินไม่อิมและไม่โต”

หรือเมื่อเห็นว่ามีทุเรียนสองลูกเกิดมาจากซั้วเดียวกัน ปะดอมะก็มีวิธีการที่จะทำให้ผลทุเรียนโตเต็มที่ *“ต้องแยกลูกทั้งสองให้ห่างกัน เพื่อให้มีช่องว่างในการเติบโตได้รูปเต็มที่”* ปะดอมะกล่าว

ล่าสุดปะดอมะ สามารถปลูกทุเรียนส่งขายได้ถึงกว่า 12 ตัน เขาสามารถมีรายได้เกือบ 1.2 ล้านบาทเลยทีเดียว

มากกว่าคุณภาพของทุเรียนคือคุณภาพของคน

ทุกวันนี้ปะดอมะ มีความสุขอย่างยิ่งที่สามารถผลิตทุเรียนคุณภาพได้ตามที่ต้องการ แต่สิ่งที่ทำให้มีความภาคภูมิใจมากไปกว่านั้นคือ สามารถถ่ายทอดประสบการณ์และความรู้ให้กับลูกชายและลูกเขย ซึ่งเป็นแรงงานหลักในการทำสวน “ตอนนี้ลูกชาย ลูกเขยของเราทำเป็นแล้ว แถมยังจะเก่งกว่าเราเสียอีก เขาทั้งช่วยกันอย่างขยันขันแข็ง เราว่าในอนาคต ทั้งสองจะช่วยกันพัฒนาคุณภาพทุเรียนให้ดีขึ้นไปอีก” ปะดอมะกล่าวอย่างภูมิใจ

หยาดเหวี่ยงแห่งความสำเร็จ

การจะทำทุเรียนคุณภาพให้สำเร็จนั้น ปะดอมะเน้นย้ำว่าต้องลงแรงอาบเหงื่อด้วยตัวเอง เพราะจะทำให้เกิดความรู้และประสบการณ์ที่แท้จริง

“ผมชอบนะที่โครงการฯ ปลูกฝังให้เกษตรกรดูแลต้นทุเรียนด้วยตัวของเขาเอง สำหรับคนไหนที่ยังทำไม่ได้ ถ้าสู้ วันหนึ่งมันก็จะทำได้ ยังมีอาสาสมัครทุเรียนเข้ามาช่วยแนะนำแลกเปลี่ยน เราว่าความสำเร็จก็จะไม่หนีเราไปไหน”

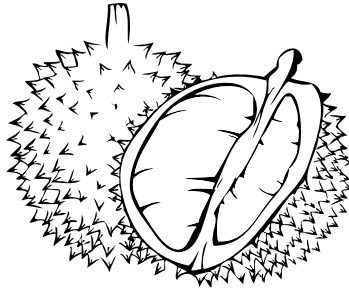
นายฮามะ ทรอแซ (ปะดอมะ) อายุ 61 ปี

บ้าน กม. 26 นอก ตำบลตาเนาะปูเต๊ะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

A man with a mustache, wearing a light blue and white striped short-sleeved shirt and light-colored pants, stands in a lush green forest. The background is filled with tall trees and dense foliage. The text is overlaid on the top right of the image.

นายสัมฤทธิ์ พิสมุณี
คนตัดทุเรียน
สู่คนผลิตทุเรียนคุณภาพ

“ความซื่อสัตย์สุจริต สำคัญกว่าประสบการณ์การผลิตรายการ”

ทุเรียน 30 ปี กับ “ทีมงาน” ของสัมฤทธิ์

สัมฤทธิ์ เป็นเกษตรกรอีกคนหนึ่งซึ่งเข้าร่วมโครงการทุเรียนคุณภาพ โดยการนำต้นทุเรียนอายุรวม 30 ปี จำนวน 16 ต้น มาใส่ใจดูแลอย่างจริงจัง

ก่อนจะเข้าร่วมโครงการฯ สัมฤทธิ์ทำอาชีพรับจ้างตัดทุเรียน สวนทุเรียน ก็ทำบ้าง แต่ก็ปล่อยปะละเลย ไม่ค่อยสนใจเอาใจใส่ดูแลมากนัก ครั้นเมื่อเกษตรกรอำเภอมาชักชวนให้เข้าร่วมโครงการฯ ก็ตัดสินใจเข้าร่วมทันที เพราะชอบการทำงานแบบรวมกลุ่มอยู่เป็นพื้นฐาน สัมฤทธิ์เชื่อว่าการทำงานร่วมกันจะทำให้พลังการทำงานของแต่ละคนเพิ่มขึ้น

ปัจจุบันสัมฤทธิ์ ไม่ได้ทำอาชีพรับจ้างตัดทุเรียนอย่างเต็มที่แล้ว แต่ได้ฝึกฝนและถ่ายทอดทักษะความรู้ให้ “ทีมงาน” ซึ่งเป็นเพื่อนๆ น้องๆ ได้ทำอาชีพตัดทุเรียนแทน และเมื่อเห็นว่าตัดชำนาญ กระจับกับเป็นช่วงที่สัมฤทธิ์มีโอกาสเข้าร่วมโครงการฯ จึงได้ชักชวนเพื่อนๆ น้องๆ เหล่านั้นมาร่วมงานในฐานะผู้ตัดทุเรียนให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผลิตรายการคุณภาพด้วย

“ปีนี้ผมเข้าโครงการฯ เลยอดพวกนี้มาตัดทุเรียนกับผมเลย อยากให้เขาได้งาน แต่มากไปกว่านั้นคือ พวกนี้มีฝีมือ ไร่ใจได้ คือตัดทุเรียนโครงการฯ มันต้องตัดให้เป๊ะไง”

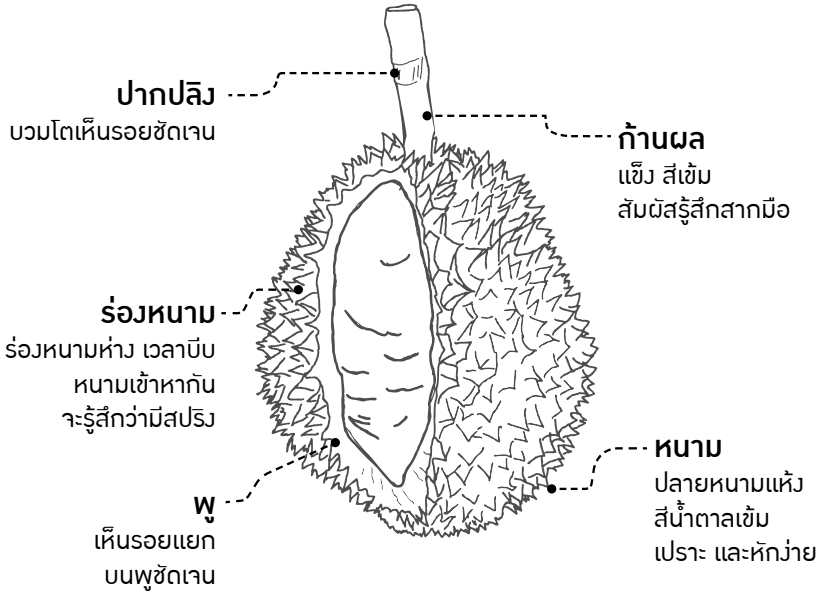
สัมฤทธิ์ยืนยันด้วยความภูมิใจว่า
ทีมงานของเขามีความชำนาญและ
ประสบการณ์ในการตัดมาร่วมสิบปี ดูทุเรียน
เป็นว่าลูกไหนพร้อม 75 เปอร์เซ็นต์ หรือ
85 เปอร์เซ็นต์ ที่จะตัดได้ ที่ผ่านมาทุเรียน
ที่ตัดโดยทีมงานของเขานั้นยังไม่เคยถูก
ตีกลับ

หัวใจของทีมงาน

เมื่อถามถึงเหตุผลว่าทำไมถึงตัดสินใจเข้าร่วมโครงการฯ สัมฤทธิ์เผยยืนยันหนักแน่นว่า เขาชอบทำงานเป็นกลุ่มเป็นพื้นฐานมานานแล้ว ยิ่งการทำงานเป็นกลุ่มในลักษณะของโครงการทุเรียนคุณภาพ เขาก็ยิ่งเห็นด้วย เพราะจะทำให้มีอำนาจกันต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง “ผมดีใจที่มีโครงการแบบนี้ มันจะตัดพ่อค้าคนกลางที่เอารัดเอาเปรียบพวกเราออกไป”

“ยิ่งเงื่อนไขของโครงการฯ กำหนดให้ตัดทุเรียนในช่วงแก่ได้คุณภาพ ก็ยิ่งดี เพราะเท่ากับมีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค”

วิธีดูผลทุเรียนแก่

สัมฤทธิ์ขึ้นชมโครงการฯ แล้วเล่าให้ฟังว่าเขาเคยได้ยื่นข่าวการตัดทุเรียนที่อ่อนเกินไป เพราะอยู่ในช่วงที่ทุเรียนราคาสูงแล้วถูกตีกลับจำนวนกว่า 500 กิโลกรัม

“ผมได้ยื่นข่าวนั้น ก็ได้แต่สายหน้า แบบนั้นไม่ไหว ไม่รับผิดชอบผู้บริโภคเลย คิดแต่จะเอาราคาสูงๆ ไม่คำนึงว่าผู้บริโภคจะได้กินทุเรียนที่มีคุณภาพหรือไม่ แบบนั้นมันเท่ากับการหลอกลวง” สัมฤทธิ์วิพากษ์สิ่งที่ได้ยื่นมาจากข่าวที่เล่าต่อกันมาแล้วยืนยันเป็นมั่นเหมาะว่า ทีมงานของเขาไม่มีแบบนั้น ไม่ใช่แค่ตัดๆ ไปตามที่เกษตรกรว่าจ้าง แต่ยังมีมาตรฐานที่ดีในอาชีพอีกด้วย บางคนอาจไม่ได้มีประสบการณ์ในการตัดทุเรียนมาเป็นสิบๆ ปี แต่คุณธรรมความซื่อสัตย์ที่ทุกคนมีคือจุดแข็งที่เขาพร้อมเพื่อนๆ รุ่นน้องที่เข้ามารับช่วงงานของเขาตลอด

“ประสบการณ์ไม่สำคัญเท่าความซื่อสัตย์สุจริตที่ทุกคนจะต้องยึดถือ” พี่สัมฤทธิ์พร้อมเพื่อนทีมงานของเขาแบบนี้

ความสุขและท้าทาย

เมื่อถูกถามถึงวิธีการทำสวนที่แตกต่างออกไปจากเดิม สัมฤทธิ์เล่าว่า เป็นเรื่องสนุกและท้าทายดี ได้ใส่ปุ๋ย ติดตั้งระบบน้ำ แต่งกิ่ง และผสมดอกตามที่อาสาสมัครทุเรียนแนะนำ ซึ่งบางขั้นตอนเป็นสิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน “แต่ก่อนพอตัดทุเรียนแล้วก็แค่ใส่ปุ๋ยครับ แต่ตอนนี้ติดสปริงเกอร์หมดเลย หนุ่ยก็เต็มหมด ต้องผสมดอกด้วยอะไรด้วย ก็สนุกดี”

มีขั้นตอนเดียวเท่านั้นที่ เขาไม่สามารถทำตามคำแนะนำของอาสาสมัครทุเรียนได้คือการฉีดพ่นยา เพราะต้นทุเรียนอายุร่วม 30 ปี ของเขาสูงเกินจะทำตามคำแนะนำได้ แต่กระนั้น ความสนใจและเอาใจใส่ในสวนทุเรียนของตนเองในทุกวันนี้ของเขา ก็ถือว่าเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว ทั้งยังกล้าลงทุนลงแรงกว่าเมื่อก่อน เพราะรู้ว่า ทำยที่สุด หากทำตามขั้นตอนและทุเรียนออกมามีคุณภาพ ราคาที่สูงของมันก็รอคอยเขาอยู่

กึ่งท้าย

พี่สัมฤทธิ์ ยอมรับว่าปริมาณผลผลิตทุเรียนจากในสวนของเขาที่ผลิตได้ในแต่ละปี หากแต่ราคาที่โครงการฯ รับผิดชอบต่อเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้เขามีรายได้จากจำนวนทุเรียนเท่ากัน เพิ่มมากขึ้นกว่าสองเท่า เมื่อเทียบกับรายได้ที่ขายได้ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ

“ก่อนเข้าโครงการฯ ขายได้ไม่ถึง 40,000 บาท แต่ล่าสุด ขายได้เกือบ 70,000 บาท เพราะราคาดี และเกรด AB ก็มากกว่าด้วย” พี่สัมฤทธิ์บอก

ก่อนจบการพูดคุย พี่สัมฤทธิ์เน้นย้ำว่า ทุเรียนคุณภาพต้องสวยทั้งนอกและในภายนอกเกิดจากดูแลเอาใจใส่อย่างดี จึงจะได้ทุเรียนที่มีรูปร่างสวย ส่วนคุณภาพภายในนั้น ต่อให้ดูแลดีแค่ไหน แต่ถ้าตัดทุเรียนไม่เป็น ทุเรียนคุณภาพก็จะไม่เกิด

ด้วยเหตุนี้ พี่สัมฤทธิ์จึงตั้งใจที่จะถ่ายทอดวิชาการตัดทุเรียนกับผู้ที่สนใจ ทั้งเรื่องวิธีการดูว่าเมื่อไหร่ควรตัด และวิธีการตัด

“ตอนที่ทีมงานของผมก็สอนอยู่ที่เบตง แต่ยังมีข้อจำกัดเรื่องอุปกรณ์ปีนต้นไม้ที่มีความปลอดภัย ทีมงานของผมปีนต้นไม้เก่งก็จริง แต่ก็ต้องเซฟเด็กๆ ที่จะมาเรียนด้วย ตอนนั้นก็แค่ใช้ผ้าขาวม้าผูกโยงกับกิ่งกันพลัดตก แต่ปัญหาของวิธีการนี้คือมันสามารถทุเรียนได้ที่ละลูกเท่านั้น ถ้าใครมาสนับสนุนเรื่องอุปกรณ์ ผมคิดว่าเราจะมีคนตัดทุเรียนที่มีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนการผลิตทุเรียนคุณภาพได้เพิ่มขึ้น” สัมฤทธิ์ทิ้งท้าย

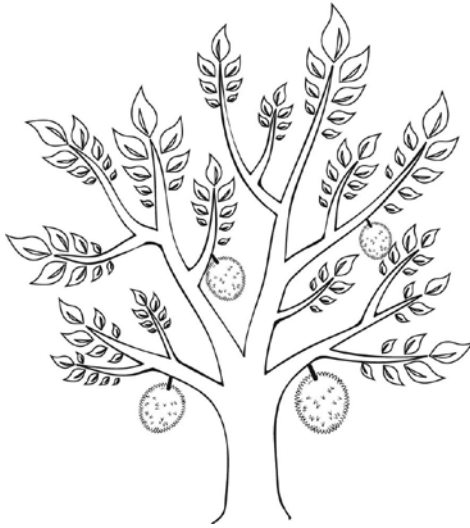
นายสัมฤทธิ์ พัสมุณี อายุ 60 ปี

ตำบลศรีบสสвт อำเภอสรีบสสвт จ.นราธิวาส

อนุสรณ์ ดาชะกา
ต้นของผู้นำในเรื่องทุเรียน

“ผมอยากให้ ใครๆ ได้ชิมทุเรียนคุณภาพของเรา
แล้วได้นึกถึงถิ่นฐานการผลิตที่นี้”

ชะตากรรมทุเรียนกว่า 150 ต้น

อนุสรณ์ ดาสะกา ผู้ใหญ่บ้านแห่งตำบลมะนังดาลำ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ผ่านครึ่งชีวิต 60 ปี ที่เมืองหลวง ในฐานะนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และฐานะอื่นๆ ในช่วงที่เป็นนักศึกษา อนุสรณ์มีโอกาสได้เดินทางไปแทบทั่วทุกจังหวัดในประเทศไทย กระทั่งกลับคืนสู่ถิ่นฐานบ้านเกิดเมื่อราว 20 ปีที่ผ่านมา และได้แต่งงานลงหลักปักฐานสร้างครอบครัว

แม้จะทำสวนยางและมีสวนทุเรียนอยู่ดั้งเดิม แต่ที่ผ่านมานอนุสรณ์ ไม่ได้ใส่ใจดูแลมันเลย เพราะหลังกลับมาจากเมืองหลวง ระยะเวลาแรกก็ทำงานบริษัทในตัวเมือง ต่อมาก็ยุ่งอยู่กับบทบาทสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้นทุเรียนกว่าร้อยต้น จึงต้องเผชิญภัยธรรมชาติด้วยลำต้นของมันเอง อีกทั้งในช่วงเวลาดังกล่าวทุเรียนก็ราคาต่ำ ต่างกับราคาขายพาราที่ราคาสูง ใครๆ จึงทิ้งทุเรียนหันไปขายพาราทั้งนั้นหมด

มูลเหตุจากราคา

ได้ยื่นเรื่องโครงการทุเรียนคุณภาพจากอาสาทุเรียนในครั้งแรก อนุสรณ์ไม่ได้ใส่ใจนัก จนกระทั่งมาในปี 2562 อาสาสมัครทุเรียนได้ชักชวนอีกครั้ง จึงตัดสินใจลงนำทุเรียนจำนวน 45 ตัน เข้าร่วมโครงการฯ ด้วยเหตุจูงใจในเรื่องราคา เขาเปิดเผยให้ฟังว่า “ที่แรกที่ได้ยินชื่อโครงการปิดทองหลังพระก็ไม่ค่อยสนใจหรอก แต่เมื่ออาสาทุเรียนมาชวนให้เข้าโครงการฯ และอธิบายถึงความรู้ที่จะได้รับและหลักการตลาดให้ฟัง ก็เลยสนใจเข้าร่วมโครงการในที่สุด”

ความหวังและความเปลี่ยนแปลง

ด้วยความที่มีประสบการณ์ชีวิตหลากหลายมาจากในเมือง อนุสรณ์ รู้ดีว่าการทำให้ตลาดทุเรียนไปไกลกว่าที่เป็นอยู่ จะต้องมุ่งผลิตส่งออกไปสู่ตลาดในต่างประเทศ ซึ่งจะทำอย่างนั้นได้ เบื้องต้นเกษตรกรจะต้องผลิตทุเรียนให้ได้คุณภาพ กินแล้วปลอดภัย รูปร่างดี ลักษณะดี เขาแสดงทัศนคติให้ฟังว่า สิ่งที่ทำได้ในตอนนี้คือ ต้องใส่ใจดูแลสวนทุเรียนให้เต็มที่ตามขั้นตอนของโครงการฯ เพื่อ

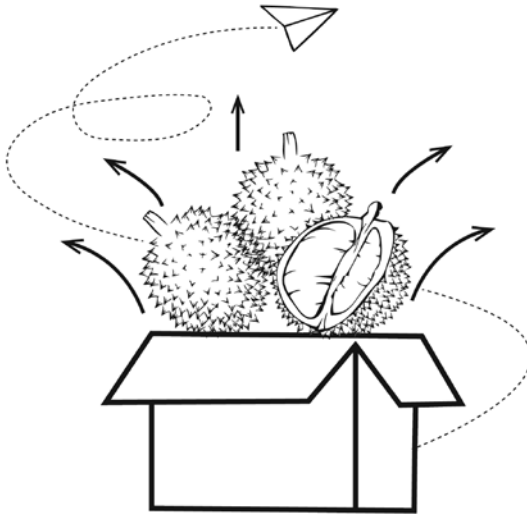
ทุเรียนจะออกมามีคุณภาพและชั้บขยายไปสู่ตลาดตามที่วาดหวัง “ต้องใส่ปุ๋ยให้ ถูกต้องตามที่กำหนด ทำสวนให้โล่งโปร่ง ทำระบบน้ำให้มีความชัดเจน เรื่องตัดดอก ผสมเกสรก็ต้องทำตอนกลางวัน ทุเรียนจะได้ติดดอกออกผลตามที่ต้องการ”

หลังเข้าร่วมโครงการฯ นอกจากอนุสรณ์จะตัดสินใจโค่นยางพาราทิ้ง เพื่อให้ สวนทุเรียนมีความโปร่งโล่ง เอื้อต่อการเกิดผลผลิตที่มีคุณภาพขึ้นแล้ว ในแง่พฤติกรรม ของเขาเองก็เปลี่ยนแปลงไปอีกด้วย ทุกวันนี้อนุสรณ์จะเข้าสวนเพื่อดูแลทุเรียนแทบ ทุกวัน ทั้งยังเพื่อให้ลูกบ้านเห็นเป็นตัวอย่างอีกด้วย “เราไปสวนทุกวันเพราะอยาก ทำให้ลูกบ้านเห็นกับตา ทำให้พวกเขาเห็นว่าทุเรียนมีความสำคัญ อยากให้เขาเห็นว่า บ้านเราก็ปลูกทุเรียนคุณภาพที่สามารถส่งออกไปต่างประเทศนะ”

ทิ้งท้าย

ก่อนจบการสนทนา อนุสรณ์ทิ้งท้ายไว้ว่า “ถ้าโครงการฯ ช่วยเหลือต่อเนื่องอีกประมาณ 4 - 5 ปี จะมองเห็นเส้นทางการผลิตทุเรียนได้ชัดเจนขึ้น”

และระหว่างช่วงเวลาดังกล่าว จะต้องมีการพัฒนาเกษตรกรควบคู่กันไปกับการผลิต คือต้องฝึกให้เกษตรกรเข้าถึงตลาดที่กว้างขึ้นในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นระบบออนไลน์ การสร้างแบรนด์ของทุเรียนที่แข็งแกร่งเป็นของตัวเอง เป็นต้น แต่ทั้งนี้ “เกษตรกรต้องมีความรู้ ต้องศึกษาจริงๆ ต้องวางแผนและต้องแบ่งเวลาให้ดี” ผู้ใหญ่อนุสรณ์กล่าว

อนุสรณ์ ธาระกา อายุ 61 ปี

ตำบลมะนิมดาลำ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

The background of the page is a light yellow color. It features several images of durian fruit and green leaves. In the top left, there is a whole green durian with its characteristic bumpy, spiky skin. In the top right, there are two green leaves. In the middle left, there are two more green leaves. In the bottom left, there is another whole green durian. In the bottom right, there is a durian that has been cut open, revealing its bright yellow, fleshy segments. The text is centered in the middle of the page.

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
การผลิตสินค้าเกษตร
ให้มีคุณภาพตามศาสตร์พระราชา
ในจังหวัดชายแดนใต้

มูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ
และ สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ

อาคารสยามทาวเวอร์ ชั้น ๒๖ เลขที่ ๙๘๙ ถ.พระราม ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐
โทรศัพท์ ๐๒-๖๑๑-๕๐๐๐ โทรสาร ๐๒-๖๕๘-๑๔๑๓ www.pidthong.org